

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2-40 "
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferencz-utca 20.

INSERTIUNILE

se primesc la administra-
ția.

Minușimile publice și de de-
schis costă fiecare (pe 20 fl).
Manuscripte nu se lua-
poiază.

CONVOCARE.

Alegătorii români aparținători
partidului național român din co-
mitatele : *Arad, Cenad și Bichiș*
sunt invitați la

adunarea poporală

ce se va ținea în Arad, la 16 Feb-
ruarie st. n. 1911, la orele 11 a. m.
în *Casa Națională*.

OBIECTELE :

1. Situația politică.
2. Dreptul limbei românești.
3. Votul universal.
4. Prezentarea proiectului de
rezoluție.

Mihai Veliciu, Dr. Cornel Ardelean, Dr.
Vasilie Avramescu, Avram Avrămuț, Pavel
Ageu, Antonie Aode, Vasilie Anghelini,
Gheorghe Ardelean, Ioan Iosif Ardelean,
Vasiliu Albu, Ioan Aconi Vărtăciu, Lazar
Adamovici, Ioan Ardelean, Ioan Andrei,
Augustin Beleş, Dr. Dimitrie Barbu, Dr.
Teodor Burdan, Dr. Sever Barbura, Dr.
Eugen Beleş, Savu Baciș, Avram Borcuța,
Pavel Beldea, Alexandru Bozgan, Vasilie
Beleş, Iosif Berari, Gheorghe Bătrina, Ioan

Bodea, Ioan Bocicu, Nicolae Băbău, Petru
Berzovan, Teodor Bălțean, Constantin
Bârlea, Petru Branga, Simion Buda, Ioan
Burza, Gavril Bodea, Petru Borlea, Simeon
Bulc, Iuliu Bodea, Nicolae Balta, Pinte
Covaci, Gheorghe Crișan, Pera Cuparescu,
Zaharie Cuparescu, I. Cuparescu, P. Călean,
Ioan Covaci, Ioan Cosma, Iosif Cimponeri,
Ioan Cure, Nicolae Codrean, Gheorghe
Ciobris, Dr. Remus Chicin, Nicolae
Chicin, Ioan Codrean, Mihai Curta, Ioan
Chebeleu, Petru Chebeleu, Zamfir Conopan,
George Crainic, Aurel Ciorogari, Mihai
Cosma, Axentie Chirila, George Călb, Ta-
nasie Cociuba, Alexandru Cuedan, Pavel
Dobrău, Petru Dulhas, George Demșorean,
Dimitrie Dubeșteanu, George David, Con-
stantin David, Mihai Drăgan, Iosif Dan,
Ioan Dudaș, George Dirlea, George Do-
mocoș, George Feier, Pavel Felnean, Va-
leriu Felnean, Ludovic Fazecaș, Toader
Fălcușan, Victor Faur, Alexandru Florea,
Eugen Feier, Nicolae Fulge, George Faur,
Ioan Filimon, Petru Fleșeriu, Radu Găvruc,
Iuhu Giurgiu, Vasilie Goldiș, Dr. Lazar
Ghebeleș, Dr. Aurel Grozda, Procopie Gi-
vulescu, Ioan Georgea, Todor Gârba, Pera
Giurcoane, George Gomboș, Augustin Gro-
zescu, Iuliu Givulescu, Protasie Givulescu,
Cornel Grozda, Nicolae Grecu, Alexandru
Gligor, Dr. Iacob Hotăran, Todor Halma-
gian, Iosif Hanciu, George Haiduc, Ștefan
Hotăran, Nicolae Hărduț, Romul Harduț,
Dr. Sever Ispravnic, Dr. Cornel Iancu, La-
zar Iorga, Ioan Iercoșan, George Ispravnic,
Iustin Iancu, Aurel Iancu, Silviu Ispravnic,
Solomon Jurcoane, Alexa Joie, Ioan Ivan,

Emanuil Juga, Nicolae Ionescu, Lauren-
tiu Juga, Mihai Lucuța, Cornel Lazar,
Dr. Laurean Luca, Filip Leuca, Nico-
lae Lăzărescu, Ștefan Leucuța, George
Lupuț, George Leric, Simeon Leric, Arsenie
Leuca, George Leuca, Aurel Leuca, Dr.
Iustin Marșieu, Dr. Emil Montia, Dr. Vin-
centiu Marcovici, Gligor Moisă, Teodosiu
Motiu, Simeon Mărza, Ioan Mladin, Ioan
Macavei, Ignatie Mara, Damaschin Medre,
Ioan Musca, Solomon Madincea, Nistor
Mara, Ioan Mladin, Ignatie Mladin, Ioan
Montani, Aurel Mara, Cornel Montia, Iustin
Montia, Ioan Micloși, Ioan Morari, Aurel
Morari, Teodosie Moț, George Moldovan,
Fabriciu Manuilă, Constantin Mihulin, Virgil
Mihulin, Ioan Marșieu, Dimitrie Muscan,
Cornel Mladin, Teodor Memete, Pascu Moț,
Vasilie Mornăilă, Paul Mercea, Sabin Mi-
cluța, Maximilian Miclea, Ioan Mihuț, Todor
Magoș, George Mladin, Dr. Ioan Nemet,
Dr. Aurel Novac, Dimitrie Nistor, Petru
Nemet, Iustin Nica, Vasilie Neiculescu, R.
Nestor, V. Neamț, Teodor Negru, G. Nichiu,
Dr. Nicolae Oncu, Iosif Ognean, Vasilie
Olariu, Toader Oarga, Solomon Oprea, La-
zar Oprea, Ștefan Oprean, Dr. Ștefan C.
Pop, Dr. Gheorghe Popoviciu, Dr. Teodor
Pap, Dr. Iustin Petruțiu, Ioan Popoviciu,
Petru Pele, Cornel Popescu, Cornel Po-
pescu, Alexandru Pop, Emil Popoviciu,
Uros Pătean, Aurel Petroviciu, Iuliu Pop,
Ioan Petrila, Vasiliu Popoviciu, Iosif Po-
poviciu, Iosif Popa, Vichentie Pantoș, G.
Petroviciu, C. Putici, Emil Păcurar, Tănase
Precup, Ioan Popescu, Iosif Petcuț, Ștefan
Pută, Arcadie Ponta Mărgitan, Avram Pută,

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Emeric Madách.

TRAGEDIA OMULUI.

Trad. de **Octavian Goga.**

TABLOUL XIII.

(Haosul. În depărtare se vede un petec din pământ,
mic-o ându-se din ce în ce până-ce dispăre între stele.
Ceată care se întune-ă până devine besnă. Adam, moș-
neag, sburând cu Lucifer).

Adam.

Ast sbor nebun, răspunde-mi unde duce?

Lucifer.

Nu ți-ai dorit tu, desbrăcat de humă,
în stere 'nalte să pătrunzi, — acolo
Unde spunea că glas de înrudire
Dela un duh ai deslușit...

Adam.

E drept,

Dar nu-mi credeam atât de rece calea :

Pustiul e tot ș'atâta de străin
Ca domul unui făcător de rele...

Doă simțiri în pieptul meu se luptă :
În vâd ce 'ngust e lutul care 'nchide
Pornirea mea de sbor în alte lumi.

Aș vrea să scap de sânul lui, — dar vai,
De dor eu plâng, căci doare despărțirea.
Ah Lucifer ! Privește înapoi...

Întâi pierdurăm florile din ochi,
Apoi frunzișul tremurat din codri ;
Peisaju 'ntreg atât de 'mpeștriat —
Îmi pare-acum pustie fără rost.
Ce ne mișca, e șters acum. — Și stâncă
Pare sgulită 'n mușinoi nătâng...
Iar norul plin de trăznet, socotit
De cei de jos un glas sfințit din cer,
S'a subțiat în aburi nevoieși...
Unde-i întinsul mării care urlă?...
Un petec sur pe globul ce rotind
Se pierde-acum în droaia de tovarăși...
Aici a fost întreagă lumea noastră...
O Lucifer și ea s'a dus... și ea...
Răspunde-mi, oare trebuia s'o pierdem?..

Lucifer.

Se schimbă tot privit din înălțime...
Întâi se pierde farmecul, apoi
Mărimea, forța, până ce rămâne
Temeiul rece îngrădit în cifre.

Adam.

În urma noastră stelele rămân
Și nu simt țință, stavilă nu simt,
Ce prețuește viața fără luptă?...
Fără iubire?... — Sgriburesc Lucifer !

Lucifer.

Dacă-i sfârșită vitejia ta,
Să coborâm la jocul din țărână !

Adam.

Eu nu ți-am zis ! Eu vreau tot înainte
Până se rup, numai atât mă dor
Pripoanele ce de pământ mă leagă.

Dar — vai ce simt ? Răsufltu-mi s'oprește,
Putere n'am și mintea mi-se 'ncurcă.
Să fie-aievea basmul lui Anteu,
Ce doar' atât putut-a să trăiască,
Cât s'a atins de pravul pământesc?..

Spiritul pământului.

Adevărat... Mai mult e ca un basm...
Tu mă cunoști — sunt duhul pământean,
În sufletul tău viața mea se sbate...
Vezi, pân' aici hotarul meu se'ntinde,
Tu vei trăi de te întorci din drum,
Te prăbușești de vrei să urci mai sus,
Ca viermele ce 'n picurul de ploaie
Se svârcolește... căci pe seama ta
Pământul e âst strop...

Adam.

Zadarnic vrei

Să mă înfrici, eu nu te-ascult... Doar trupul
De mi-e al tău, — cu sufletul rămân.
Nu au hotar ideia ș'adevărul,
Ce mai întâi s'au plasmuit, ca lutul
În care dorm materiile tale...

Spiritul pământului.

Biet muritor supus deșertăciunii !
Încearcă-te și groaznic vei cădea !
Mai vechiu socoți mirosul decât crinul
Și mai întâi e forma decât trupul
Și după soare raza tu o crezi?...
De ți-ai vedea tu sufletul pribeag
În haosul fără hotar, cum cată
Un înțeles și-o formă de 'ntrupare.
Cum se trudește înzadar ș'apoi

Alexiu Popoviciu, Victor Popoviciu, Gavril Papluca, Aurel Pap, Melentie Pap, Romul Popoviciu, Cornel Pap, Aurel Pârvu, G. Popa, Alexandru Popa, Gheorghe Pribac, Sava Raicu, Dr. Ioan Robu, Luca Raicu, Isidor Raicu, Stefan Rusu, Dimitre Roman, Nica Raț, Ioan I Scepul, Dr. Ioan Suci, Axentie Secula, Ilie Stepan, Iancu Ștefănuț, Teodor Stan, Aurel Șuluț, Gheorghe Suci, Gheorghe Serb, Gheorghe Șișu, Teodor Ștefănescu, Ioan Sirbu, Teodor Șuteu, Ilie Selezan, Gligor Selezan, Ștefan Siclovan, Iosif Șiculan, Ioan Șeredan, Cornel Săbău, Nic. Sirca, Ilie Stoica, Onuț Sirb, Constantin Savu, Petru Truța, Ioan Tamaș, Dimitrie Tamaș, Gheorghe Turic, Laurențiu Toader, Augustin Tirzu, Sava Tămășdan, Teodor Tuleu, Ioan Tătar, Alexandru Tărău, Ioachim Turcu, P. Teodorovici, Partenie Turcu, Gheorghe Tămășdan, Traian Terebenț, Patriciu Tucra, Dr. Ioan Ursu, Cornel Ursuț, Ioan Ursuț, Dr. Romul Velici, Traian Vătan, Romul Vătan, Dimitrie Vidi, Temie Vesica, Petru Vesa, Aurel Varga, Gheorghe Voștinari, Ioan Vancu.

Maghiarii și politica culturală a României.

De un timp încoace presa maghiară și câțiva oratori ultraști de prin parlament și delegațiuni ating cu stăruință chestiunile din Orient și în special raporturile monarhiei noastre cu țările învecinate, printre cari, se înțelege, vine în primul rând România. Este un obicei acesta, — cultivat mai cu seamă de când în mintea oamenilor politici maghiari s'a născut ideea, că punctul de g. al monarhiei ar fi acum Ungaria, — de-a face la Budapesta multă politică externă și de a-și aroga o deosebită competență sau preponderanță chiar în determinarea legăturii politice și economice cu statele mărginașe.

Când vezi uneori până la ce grad de presumpțiune ajung aceste discuții ale organelor maghiare, nu mai știi ce să zici despre tonul, cu totul lipsit de urbanitate, în care se caută felurite pretexte de amestec în treburile statului. Lasă că invinuirile continue în contra unor presupuse cărți didactice din România, cari ar fi propagând ideea Dacoromâniei, tot nu mai încează din presa budapestană. Dar există o categorie de ziare șoviniste, cari au introdus o tactică sistematică, prin care, de câteori e vorba de un diferend între noi și Maghiari, pornesc să dea drumul unei serii de gravamine împotriva României. De obicei se înșiră plângeri, desigur neargumentate, împotriva modului cum în România s'ar suprima libertatea limbii maghiare în școlile pentru copiii de cetățeni maghiari.

De asemenea se revine mereu asupra desnaționalizării Ciangăilor unguri din cele vre-o câte-va sate din Moldova. În timpul din urmă s'a încins în presa din capitală o întreagă literatură sentimentală în jurul închipuitei nenorociri a bieților ciangăi. Și s'au putut ceti nenumărate acuzațiuni la adresa României. Un reporter maghiar, care spunea că a cutrierat județul Bacăului și al Romanului, din Moldova, și a făcut la fața locului o anchetă amănunțită asupra „neomnoasei atitudine ce o are guvernul român în chestia Ciangăilor” a mers atât de departe în absurditățile debitate, încât a făcut întrebarea: „Cum se poate persecuta astfel un popor ca Ciangăii, dintr'o regiune care a dat neamului românesc pe cel mai mare poet al său, pe Vasile Alexandri”? S'ar părea că Ungurii din Moldova vor să-și revendice pe Alexandri pentru dânșii, numai din motivul că Mirceștii sunt un

sat, în jurul căruia sunt și colonii de Ciangăi.

Tărăboiul acesta și agitația în po-triva României a luat dimensiuni atât de mari, încât o parte a presei maghiare s'a spăimântat în sfârșit ea singură și, după toate semnele, a început să revină la sentimente mai bune. Ceeace constată „Budapesti Hir-lap” în unul din numerele sale recente pare a fi o schimbare impusă a tonului în jurul politicii cu Ciangăii și al amestecului în treburile României. „Rasa noastră — scrie numitul organ al șovinismului unguresc — și-a gă-sit patrie în mare parte în cadrul statului maghiar, așa că cele 100 sau 200 de mii de Ciangăi din România pentru noi nu poate fi un motiv la vre-o tendință politică în contra statului român”.

Si nu mai încapă nici o îndoială că acesta este punctul de vedere cel mai cuminte. Orice amestec al Maghiarilor în politica culturală a României, fie pe chestiunea Ciangăilor, fie în afacerea școlilor, ar fi însemnat o naivitate politică prea compromițătoare pentru Ungaria. Iar, mai ales astăzi, când Monarhia austro-ungară a intrat pe față în relațiuni atât de pozitive cu regatul român, era indicat ca să se pună frâu acestor instigațiuni anti-române, cari nu aveau de altfel decât un caracter artificial.

Cât privește însă fondul chestiunii, ținem să repetăm și acum, că nici odată nu se poate ivi cazul, ca o presiune a Ungariei asupra României în această privință să poată fi cumva legitimă. Într'un stat unitar-național ca regatul român, în care naționalități izolate și deosebit organizate nu sânt recunoscute, ar fi ridicol să presupui, că s'ar putea ridica pretențiuni pentru un pumn de Ciangăi romanizați, în măsura în care ne cerem aceste drep-

Cât de strein e 'n toată lumea asta,
Cum stă prost, nesimțitor în urmă,
Te-ai îngrozi... Căci ori și ce cuprinzi
E tot ce simți cu-a inimii bătaie,
Nu e decât purcederea ascunsă
Ce-au hotărât o seamă de materii,
Cărora tu pământ le zici — și cari,
De s'ar schimba, și tu te-ai prăbuși...
Frumosul doar, uritul și norocul
Și jadalul tău din duhul meu sânt smulse
Și 'mprejmuesc moșia ta îngustă...
Ce-aici socoți tu adevăr etern, —
E 'n altă lume poate-o nebunie
Și e firesc ce-ți pare utopie...
Greutate nu-i, ființă nu se mișcă,
Idee-i poate aierul de-aici
Și-i sunet poate raza dela noi
Și planta noastră' acolo e cristal...

Adam.

Nu mă oprești, mai sus, mai sus mă 'n-deamnă
Azi sufletul...

Spiritul pământului.

Adame! E aproape
Sfârșitul tău, întoarce-te 'napoi!
Poți să ajungi puternic pe pământ,
Dar desfăcând din cercul nostru mare
Ființa ta, nu 'ndură Dumnezeu
De fața lui să te apropii, cazii,
Căci fulgeră micimea ta...

Adam.

Nu-mi strică moartea planurile mele?...

Spiritul pământului.

Vai, nu rosti în lumea mea de duri
Acest cuvânt al unei vechii minciuni,
De glasul lui s'ar îngrozi o lume...
Doar moartea ta pecete e — sfântă —
Și Dumnezeu o ține pentru sine.
Nici măruș rupt din al științei pom
Vai, n'a putut pecetea s'o desfacă...

Adam.

Eu o sdrobesc!
(Sboară mai departe. Adam cu un țipăt în-cremenește).

M'am prăpădit acum...

Lucifer (râzând).

A biruit minciuna mea bătrână.
(Impinge pe Adam în haos).

În haos dar pluti-va pe vecie
Păpușa ast', un astru nou ce, poate,
Pe seama mea viață va rodi!

Spiritul pământului.

E fără vreme bucuria ta!...
Ei altă lume — abia dac'a atins,
O, — nu-i ușor din țara mea să scapi...
Te chiamă glas de-acasă, cunoscut,
Ridică-te copilul meu...

Adam. (Venindu-și în fire).

Din nou

Trăesc... O simt... O simt... Căci iarăș sufăr...
Dar dulce e și suferința asta...
Căci groaznică-i nimicinia morții...
Ah, — Lucifer!... Mă du iar pe pământ,

Pe martorul atâtor lupte sterpe
Din nou să lupt — și fericit voi fi...

Lucifer.

Și tot mai crezi, de-atâtea ori înfrânt,
Că lupta nouă are vre-un folos,
Că lupta nouă ținta-și împlinește?...
În adevăr ăst suflet de copil
Azi omul doar mai poate să-l păstreze...

Adam.

Nu. — Nu m'atrag închipuiri nebune,
Eu țelul știu că n'am să mi-l ajung.
Dar nu-i nimic! — Ce-i ținta împlinită?
Sfârșit de luptă, moarte este ținta,
Dar vecinică întrecere e vieța
Și însaș lupta-i ținta omenirii...

Lucifer.

Nu mi-aș dori frumoasa mângăiere...
De-ar fi măcar idea luptei mare,
Dar mâne răzi de truda ta de azi, —
Ce te 'ndeamna o jucărie-ți pare.
În apărarea libertății moarte
N'ai sângerat odat'la Chaeronea
Și-ai stat apoi cu Constantin alături
Domnia lumii să-i întemeiezi?
Nu te-a răpus martiriul credinții,
Ca mai târziu, cu armele științii,
Credinței însăș dușman să-i ajungi?

Adam.

Adevărat, dar ori și cât de'ngustă,
M'a'nsuflețit deapurarea ideea.
M'a ridicat și stântă deci a fost.

turi noi Români din Ungaria. Dealtfel politica culturală a guvernelor din București, cum o dovedesc statisticele oficiale, cari stau la îndemâna tuturor, nici nu urmărește vre-un scop de desnaționalizare față de străini.

Dimpotrivă, după cât știm, în cercurile naționaliste este chiar o pornire dușmănoasă în privința spiritului prea liberal și prea tolerant al legilor școlare, cari îngăduie șovinștilor bulgari o autonomie proprie în școli și nu reușesc să romanizeze Dobrogea. De asemenea sunt supărări reale la mijloc în contra felului cum se îngăduie școlilor mari ungurești din București, cari s'au întins acum peste cartiere întregi ale orașului, să se mențină din fondurile importate din Ungaria și să se bucure de un învățământ pur unguresc, după pilda învățământului din Ungaria.

Astăzi pilda României, care nu dă numai ospitalitate miilor de Maghiari, cari se duc și vin acasă încărcăți de bunătățile frumoasei țeri românești, dar le mai dă și larga ocrotire pentru limbă și cultură, ar trebui să aibă o mai cinstită considerație din partea guvernelor ungurești și să convingă mai repede pe creatorii legilor școlare dela noi, că, în raport cu modul cum sunt răsițați străinii maghiari la București, noi, aici în Ungaria, suntem de batjocură.

Alegerea de deputat în cercul Cîsnădiei. *Algeria de deputat în cercul Cîsnădiei, comit. Sibiuului, se face în 16 Februarie n. c.*

Clubul municipal român din com. Sibiuului în ședința dela 5 Februarie a. c., a hotărât, că în vederea legii electorale feudale și în vederea împărțirii cercului Cîsnădie, cu majoritate covârșitoare de locuitori Români lipsiți de dreptul de vot — să nu pună nici de astădată candidat național român în cercul Cîsnădiei.

Alegătorii Români aparținători partidului național vor face bine, deci, ca în 16 l. c. să stea

E tot atât... În formă de știință
De libertate, poftă de mărire,
Sau dacă 'n semnul crucii s'a ivit,
C'un pas a dus pe oameni mai departe.
Deci, înapoi la luptă, — pe pământ.

Lucifer.

Tu ți-ai uitat ce-a povestit savantul,
Când socotea că 'n patru mii de ani
Înghiață tot și lupta se oprește?...

Adam.

Așa ar fi de ne-ar lipsi știința...
Dar simt și cred că noi vom birui...

Lucifer.

Ș'apoi găsi-vei luptă și putere,
În lumea ta ciudat me-tesugită
Din teorii răslețe, nîrîpată,
Cum ai văzut-o 'n drumul tău dăunăzi...

Adam.

Se schimbă tot și greșurile pier,
Răsar pe urma țintei împlinite
Alte idei ce viața 'mprospătează,
Dar noi pe veci să ne grijim pământul...
Mă du, mă du... Să coborîm de grabă,
Căci vreau să știu ce 'nvățatură nouă
Mă va purta în drumurile ei
Pe cel pământ neperitor!...

Lucifer.

Să mergem!

deoparte și să lase toată răspunderea alegerii în sarcina majorității alegătorilor Sași, favorizați și privilegiați de a dispune după plac cu acest cerc.

Perfidie imperialistă. Firește că e vorba iarăși de perfidia zarului «Budapești Hirlap». Căci în coloanele cărui ziar unguresc ar fi putut afla un ecou mai viu o nedreptate atât de strigătoare ca aceea ce se face elevilor Români dela pepiniera șovină din Orăștie? Acest falnic organ tratează și cazul atât de revoltător dela faimosul gimnaziu reformat cu cunoscuta-i perfidie monomană — și pentruca să nu iese din ansamblu-i de patetică îngrijorare îl tratează la loc de frunte. Dupăce, mai mult de dragul formei, încearcă și o justificare pentru obrăznicia directorului gimnazial, răstălmăcind paragraful 9 din legea XXX: 1883, concludă fără greș la ceea-ce și propusese să spuie dintru început. Iată această concluzie minunată:

«Pentruca aici (în cazul elevilor români dela Orăștie) nu e nici decum vorbă de împrejurară că elevul român, din cele 30 de ore câte le are pe săptămână, în 28 învață ungurește și numai în două românește, ci, da, e vorbă de faptul că chiar în aceste două ore, acolo între pereții școlii ungurești, i-se dărnă în suflet tot ce a asorbit în cele 28 de ore din săptămână; pentruca acolo (în cadrele celor două ore N. R.) e crescut el dușman neîmpăcat al ideii de stat unguresc (!). Lucrul acesta nu se poate tolera. Dacă în fața punctului de vedere unguresc *regal* stă un punct de vedere românesc, așisderea *legal*, să învingă cel mai tare, *pentruca e mai radical și mai logic să fie așa...* Ar fi o rușine pentru noi să nu ne putem afirma suveranitatea față cu vre-o câțiva popi valahi încăpăținați (în traducere verbală «cu cap de fier»)»

Așa glăsuiește «Budapești Hirlap» proclamând iarăși și iarăși principiul pumnului, principiul care stăpânește aievea toată conducerea statului, pe care însă îl tăgăduiesc cu toții perfizii noștri stăpânitori ori de câte ori sânt târați în fața aeropagului străinătății. Înregistrăm această nouă mărturisire de preț și o vom întrebuița la locul și timpul potrivit.

Presa străină despre discursul contelei Aehrenthal. Declarațiile ce a făcut dăunăzi contele Aehrenthal în fața delegațiilor, au avut după cât se și prevedea un larg ecou în presa europeană, fiind în mare parte favorabil comentate și mai ales în presa franceză.

«Vossische Zeitung» scrie: Importanța ce a dat-o contele Aehrenthal întrevederii dela Potsdam dovedește că și între Rusia și imperiul dualist habsburgic s'a operat o considerabilă apropiere.

«Le Temps» scrie: În fața politicii active a Triplei Alianțe stă Triplul acord ce doarme, și când se deșteaptă, zice ea gondolierului elvețian cu mina lui imposibilă: «Va bene». În genere, situațiunea e aceeași, numai în dinamica faptelor se constată o deviațiune. Triplul acord nu mai corespunde nici din punctul de vedere militar, nici din cel politic împrejurărilor actuale. De sigur pacea nu e amenințată, Franța nu e izolată, dar așa în pacea de azi, iată că Franța n'are noroc.

«Figaro» nu relevă din discursul contelei de Aehrenthal decât inexorabila necesitate a înarmărilor militare.

«Gaulois» vede în discursul ministrului de externe austriac puțina credință a lui în stabilitatea păcii europene.

«L'Echo de Paris» scrie: Contele de Aehrenthal e arată foarte optimist. Dar pentru această pacea aparentă de azi să nu înșele pe nimeni. Iată o declarațiune demnă de un bărbat de stat realist. Să sperăm că limbajul acesta va fi înțeles la Paris, Londra și Pe-

tersburg, căci altminterlea Triplul-Acord va avea în curînd o amară decepțiune.

«L'Eclair» scrie: Nu sântem de loc entuziaști. În momentele de față nu mai putem să ne încredem în nimeni. Dar tot e ceva când știm cine nu ne va combate în momentele critice. Austro-Ungaria ne oferă puțin, dar ce ne oferă e sigur.

«Libre Parole» e de părere că Tripla-Alianță urmărește constant politica păcii armate.

Tot în sensul acesta se exprimă și ziarele «L'Aurore» și «Republique Française» zicând că politica trebuie să fie susținută de baionete în timpul de față.

Alegere la Șimleu. Din Șimleu-Silvaniei ni-se scrie: Onorată Redacțiune! Ne apropiem de ziua alegerii, — 14 Februarie n. Jidanul Keller — cu program independist justith — și-a ținut Duminecă în 5 Februarie d. a. la orele 3 vorbirea de program. Câți perciunați toți s'au adunat. Dealtfel de abea a putut s'ajungă la cuvânt de partizanii lui Barabás, cari l-au poftit chiar în fundul iadului. Vorbînd de chestia naționalităților a declarat că toți trebuie să fim egali în patria aceasta și că administrația trebuie să respecte legea naționalităților.

Bietul jidan! Acum uită de faptul cum a insultat el pe Români din Șimleu, — retrimițându-le învitașea românească, — deoarece el nu pricepe limba valahă! Corupția e mare din partea jidanului.

Barabás tot Duminecă și-a ținut vorbirea de program la orele 11 a m. Despre chestia naționalităților a vorbit și s'a declarat astfel încât dacă într'adevăr ar fi acele sincere, atunci l am putea alege cu program național român. Dar aceste-s numai vorbe goale și ademeniri. — Dealtfel foarte frumos se descriu candidații independiști și așa cred că în favorul nostru.

Foarte probabil că candidatul nostru dl Dr. V. Deleu va nvinge, deoarece poporul e foarte în-sultat. Preotii încă-s la chemarea lor. Dealtfel mâne, Joi în 9 Februarie, își va începe Dr. Deleu turneul. Durere însă că «de sus» nu vine nime ca să ne fie într'ajutor. Iar noi suntem cam puțini.

În cel mai rău caz va fi balotaj între candidatul nostru și Barabás.

Andrássy despre banca autonomă. În ședința de azi a Camerei deputaților, contele Iuliu Andrássy și-a rostit, în fine, discursul mult așteptat. Discursul acesta n'a făcut însă senzația așteptată. Andrássy a fost foarte diplomat.

A atacat guvernul lui Khuen, și în special, pe Lukács, pe care l-a declarat «cel mai aulic politician ungar».

În ședința de mâne se vor rosti discursurile-replici.

Delegațiunile. Comisia delegațiunii ungare pentru afacerile armatei a terminat în ședința dela 8 Februarie discuția în general a bugetului, trecând la discuția pe articole. Material nou nu s'a adus în vorbirile rostite, așa că ședința a decurs într'o obositoare monotonie.

Cu terminarea discuției în general se poate zice că delegații unguri s'au arătat foarte indiferenți față de urcarea oribilă a bugetului și pe când delegații austriaci fac tot posibilul ca să mai reducă suma bugetară care apasă întreaga populație, ei au votat cu o liniște adorabilă proiectul bugetului.

Clubul andrássyst. Aderenții contelei Andrássy, grupați pe lângă șeful de odinioară, s'au constituit la îndemnul lui Andrássy într'un club cu caracter social, din care este exclusă politica. Și cu toate că intenția accentuată, de a se grupa cei cu simpatii reciproce într'un cerc social, poate fi plansibilă, totuși politicienii vād în această mișcare socială începu-

tul unei pregătiri, pentru schimbările politice, cari după contele Andrassy se vor desfășura în viitorul apropiat.

Fiind organizați vor trage și ei ceva în cumpăna politică și nu se va trece așa ușor peste dănsii într-o eventuală criză.

O problemă socială.

În luptele întinse, ce trebuie să poarte Românii subjugăți pentru a putea apăra caracterul național al vieții și culturii lor, alături de așezămintele publice tot mai mult amenințate, în timpul din urmă un rol hotărâtor poate să aibă îndeosebi *viața familială*. Dacă aceasta e în sens național curată, conștientă și bine clădită, constituie, în împrejurări oricât de grele, cea mai inexpugnabilă cetățue de apărare a naționalității. Dar curățenia și conștiința aceasta națională nu e în toate părțile sociale ale poporului nostru la fel. În straturile de jos ale țărânimii, care prin felul său de gândire și de lucrare, prin întocmirea traiului său e stăpânită întru toate de puterea tradiției strămoșești, de obicei viața familială e curată românească. Amestecul cu elemente străine e disparent. Curățenia aceasta națională o promovează în unele părți și considerațiuni de ordin religios infiltrate adânc în felul de judecată al poporului nostru dela sate, care e obișnuit a se crede pe sine mai creștin decât ar putea să fie anume elemente străine, cuprinse laolaltă sub numirea puțin eufemistă de »cioară spurcată«...

Această curățenie națională a vieții familiare la poporul nostru învățatul protopop Petru Maior cerea să o explice ca fiind însușire caracteristică hărăzită dela bravii noștri strămoși romani, căci »la Romani era ocară a se căsători cu muieri de alt neam, adecă cu cari nu sunt romane. De aci este, că și astăzi oamenii poporului românesc atâta se feresc de a se căsători cu muieri, cari nu sunt române, cât foarte rar sunt între ei acele întâmplări, ca Românul să-și ia mueră de altă limbă. Ba și când își mărturisesc păcatele după legea creștinească părintelui lor celui sufletesc, de s'a întâmplat să cadă în păcat trupesc cu vr'o muere de alt neam, cu o stare împrejur prea grea, anume spun, că muera aceea nu e română«.

Și această împrejurare nu lipsește a o invoca înțeleptul Maior ca un nou argument în sprijinul teoriei sale filologice despre latinitatea pură a limbii române, în modul următor:

»Aceasta fire a Românilor de a nu se căsători cu muieri de altă limbă, mi-se pare a fi una din cauzele acele, cari întru atâtea veacuri, câte curseră dela anul întrupării Domnului Chr. 105 până astăzi, între atâtea ginți și limbi străine, între cari au viețuit și între atâtea ale norocului grele schimbări, cari le-au suferit, făcea pururea, cu acea întregime să-și țâie Românii limba lor, cât măcar că în timp așa lung și între atâtea ginți deschilinite și învârstate, nu pot să nu se vârască unele cuvinte străine,

totuș și cuvintele și toată țesătura ei cea dinlăuntru vădește, că această limbă nu mai puțin decât cea italienească de demult a fost a poporului Romanilor strămoșească limbă.«

Nu vom întinde aici discuții de ordin filologic asupra teoriei lui Petru Maior. Ne mulțumim a accentua, că dacă în trecut »între atâtea ale norocului grele schimbări« izolarea aceasta de elementele străine și curățenia vieții familiare ne-a păstrat limba și neamul, rămâne și pentru prezent și pentru viitor o importantă *problemă socială*, ca toți fiii neamului nostru, — nu numai cei din poporul de rînd, și cei din clasa cultă — să se știe feri în viața lor familiară de orice amestec cu străinii, ca să poată apăra și transmite generațiilor viitoare limba, cultura și viața națională în toată curățenia lor.

Sânt însă, durere, destui cari desconsideră importanța națională a acestei probleme. Cei ce păcătuiesc mai mult în punctul acesta, nu sânt oameni din popor, ci »domnii« de pe la orașe.

Mai deunăzi se tânguia un corespondent al »Tribunii« (nr. 7) că o mulțime de familii din Hunedoara și-au părăsit prin *căsătorii mixte și limba și legea*. Dacă în ținutul băștinaș-românesc al Hunedoarei se pot ivi asemenea tânguii, ce o fi în alte părți mai expuse și mai amenințate de năvala străinismului? Nu-i greu de găcit.

Se pare totuș, că în Țara Ungurească, grație șovinismului, intoleranței și grandomaniei »patriotice«, elementul românesc resistă mai bine tentațiunilor sociale, decât în Bucovina.

Profesorul Gheorghe Tofan din Cernăuți, publicând în »Calendarul Ligei Culturale« pe anul 1911 un interesant studiu despre »inteligenta bucovineană«, dă cuvenita atențiune și acestei probleme sociale, arătând că în Bucovina sânt vre-o 90 de profesori secundari români, dintre cari 30 sânt holtei, dar din restul de 60 căsătoriți 20 au *soții străine, adecă o treime complectă*. Acelaș raport se menține și la judecătoria. Dintre 62 judecători români 24 sânt neînșurați, iar din cei 38 înșurați 13 sânt cu *soții străine*. Iar în alte categorii de funcționari abia se află a *treia parte române* în totalitatea soțiilor funcționarilor români. În legătură cu aceste date statistice constată dl G. Tofan, că »ceace nimicește și puțină conștiință națională, ce a mai rămas ascunsă undeva în vre-un colț al inimii, sânt *căsătoriile cu străine*«. E o problemă de mare actualitate chestiunea aceasta — continuă dl T. — și e unul din cele mai mari pericole, de care e amenințat corpul nostru național. Ce familie *românească* poate fi aceea, în care tatăl e produsul împrejurărilor vitrige, *rob al statului birocrat*, în nici o legătură cu viața neamului său, singur poate neștiind românește, iar maica o Nemțoaică, Polonă sau Rusoaică incarnată, care nu numai că nu ne iubește, dar ne urește ostentativ, și-o spune pe față. Urmașii lor sânt acele ființe nenorocite, care plutesc fără rost prin viața aceasta,

neștiind singuri, ce sânt, acel fel de Austriaci incolori, cari formează ceata cosmopolitilor și a *renegaților*... Un astfel de tînăr crescut în familia arătată mai sus, în care se vorbește numai nemțește, se cetește numai nemțește, învățând în școli străine, citind și el cărți străine, cercetând teatrul străin, evitând orice manifestare românească, e chemat să fie mântuitorul poporului într'o țară, în care celelalte neamuri, înarmate cu adevărată cultură națională, lucrează cu puteri unite pentru idealul lor.«

Pe vremea Nemților se ivise și în societatea noastră românească curente și porniri asemănătoare celor cari bântue azi viața socială și familiară din Bucovina.

Între cei dintâi, cari au cercat să pună stavilă acestor curente pernicioase, a fost însuș mitropolitul Șaguna. În vara anului 1867 aflându-se, cam bolnav, la băile din Mehadia, Șaguna primi dela tînărul secretar consistorial M. Lazar o epistolă, în care acesta cerea »prea părintească binecuvîntare« spre a putea lua în căsătorie o germană protestantă, care a avut mulți pețitori și pe toți i-a »refuzat« de dragul lui.

Șaguna, supărat, nici nu-l socotește vrednic, să-i mai răspundă direct, ci într'o epistolă către Popasu (din 13 Iulie 1864) condamnă energic intențiunea tînărului secretar, calificând-o ca »product al unor cugetări false și rătăcite«.

»Eu las fiecărui în voie liberă înșuratul său — scria atunci Șaguna lui Popasu. — Totuș nu pot suprima durerea, ce o simte inima mea la acest lucru. Lumea mă va osândi, că clientul meu astfel a rătăcit, deși nu în urma sfaturilor mele, ci în urma cerbiciosității și deșertăciunii sale.

Si așa, cum s'a făcut sclavul acestor patimi, a și încetat a fi clientul meu. Imi este rușine, că un client al meu astfel de lucru va să facă. Oare să mai duc război cu clienții mai în bătrînețele mele și din partea lor să am neodihnă în loc de mângâiere și odihnă?! Apoi, fiindcă știu, căci am auzit cu urechile mele, că acest lucru este neplăcut înaintea publicului nostru, și acela care comite acest lucru se face izolat și uricios, deoarece a dat sminteală, iar eu dator sânt afacerile mele arhieresti astfel să le tocimesc, încât să nu dau lumii sminteală și să am oameni practici și iubiți îndeobște în jurul meu, pentru aceia poftesc pe Prea Cinstia Ta ca să vestești secretarului M. L., că eu nu-l opresc pe el în treaba înșuratului său, căci asta nu stă în puterea mea, dar față cu *opinia publică* silit sunt a-l demisiona din serviciul Consistorului...«

E deosebit de instructiv cazul acesta, fiindcă arată, cum înțelegea mitropolitul Șaguna să fie în chestiunile sociale de un naționalism intransigent și exclusiv.

Între problemele multe și grele, cari îi munciau creerii, el mai afla timp, ca să se preocupe și de această problemă socială, căreia îi dă și mai târziu acțiune în scrisorile sale intime. Astfel în o epistolă din

RETAY és BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostas și icoane sante etc.

Lucrează iconostas, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

21 Sept. 1872 către I. c. P. își exprimă bucuria, că »Dr. B. va să iee pe fata lui Bucur Cioran din Rășinari. Clica *movet omnem lapidem* spre zădărnicierea acestui lucru și a trimis pe doi clienți: B. și M. tinărul, să pețească pe fata lui Cioran, dar au secerat răspuns negativ». Iar în altă epistolă din 10 Noemvrie același an scrie: »Dr. G. tot alege, până culege, până își va da de dr...! Tinerii noștri își pierd cumpătul, când vin la căsătorie... unii nu-și găsesc de nația și religia lor fete frumoase, bogate și bune econoame, alții fac cunoștință cu fete străine și sărace, alții se împiedecă de fete și văduve cu renumele cel mai ticălos; în categoria 1-a pun pe Dr. R. în a 2-a pe avocatul P. în a 3-a pe Dr. N. Apoi mai sunt și alții, cu servitoare proaste trăiesc ca Br. cel tinăr, carele 2 copii are cu fosta servitoare a lui Androne. Vezi de-aci viitorul nostru național! B-a a făcut înțelepțește cu fata lui Cioran din Rășinari... Fetele noastre de aci, al căror număr este legheon, îs luxurioase, n'au nici un prospect de măritat; unele sunt înaintate în vârstă, altele se veste-zesc și mane! Toate acestea provin dela conversa-rea cu familii străine; nu vei afla două familii române în amicitie și simpatie! Nu este asta blestemul lui Dzeu?»

Ar fi bine, dacă și înaltul cler din Bucovina s'ar preocupa în mod serios și stăruitor de această problemă socială, contribuind prin sfaturi luminate și hotărâtoare la o norocoasă soluție a ei, cercând, ori unde se ivesc semne de pericolul înstrăinării, să pună stavilă pornirilor străinofile. Căci neînțelegerea dintre familiile române și contactul prea des cu cele străine e, fără îndoială, un pericol național, un ade-vărat »blestem al lui Dumnezeu«, cum scria Șaguna.

Insaș sfânta scriptură ne îndeamnă să ne ferim în viața noastră familiară de amestecul cu străinii: »Să nu pui cu ei legătură, nici să-ți fie milă de ei, nici să vă în-cuscruți cu ei, fata să nu o dai fi-ciorului lui și fata lui să nu o ia ficiorul tău, că va face pe ticiorul tău să se depărteze de către mine și să slujească la Dumnezeii străini și se va mânia cu iuțime Domnul asupra voastră și va pierde pe voi degrab«. Moise V. 7. 2-4).

Comitetul nostru național și chestiunile economice.

Vorbirea din Cameră a dlui Dr. Teodor Mihali, cu care ne-am ocupat și în Nr. 19 al »Tribunei« — a avut darul să ne lase o penibilă impresie, atât ca argumentație cât și ca principii.

Considerațiile de »prudentă« sau ori ce alt soi de considerații, după noi nu pot justifica hotărârea luată, ca partidul nostru să nu ia parte la discuția asupra prelungirii dreptului de emisiune a băncii Austro-Ungare.

Hotărâri de acest fel sunt indicate pentru singuratici deputați ori pentru fracțiuni de par-

tide, — dar sub nici un raport nu sunt indicate, pentru un partid ce reprezintă un neam întreg și care, după *numărul aderenților săi, e primul partid de opoziție, iar după consecvența și tăria convingerilor — primul partid politic din țară.*

În discuția asupra băncii de emisiune — chestiune de întâiul rang în complexul politice economice și sociale — *tocmai* partidului nostru îi era rezervată partea leului. Partidele ungurești în cursul vremii au târât în noroiul politice lor de partid și chestiunea băncii de emisiune ca multe alte chestiuni economice și sociale. Discuția lor e *fatal* să fie îmbrăcată în haina patimei de partid.

Partidul nostru, cum n'are nici aspirații de independență șovinistă, nici patima hărțuieilor între partide, formate în sinul aceluiaș neam — partidul nostru reprezentând un neam întreg, — trebuia să folosească acest prilej și să dea expresie convingerilor și confesiilor noastre *în lupta economică și socială.* Trebuia să fixeze cadrele, să numească mijloacele și să invedereze *șintele* spre cari străduim să ajungem cu *lupta economică*, ce o purtăm între granițele legilor.

Și asta cu atât mai ales, cu cât un *astfel de prilej* nu ni-se va mai îmbia, decât la 1917!

Trecând la chestiunea băncii de emisiune partidul nostru prin deputații ce-i avem, putea lămuri chestiunea, fără patimă, sub toate raporturile. Și asta ni-se impunea și numai pentru motivul că banca de emisiune e pentru *întreagă țara* și formează unul dintre primii exponenți ai politice economice de stat.

Cu aprofundarea chestiunii și mai ales cu scoaterea de luminoase credințe și aspirații neînfricate de patimi politice ori șoviniste — partidul nostru și prin el neamului nostru se afirma strălucit și impunător aici și peste granițele țării.

Dovedeam străinătății culte, că preocupările lor sociale și economice le înțelegem și le alimentăm și noi; dovedeam că aceste preocupări le știm potrivit trebuințelor noastre specifice: dovedeam că vrem și de fapt și sântem *ca neam — un factor*, în viața economică și socială a Europei.

Cât privește aderența la proiectul de lege din vorbă: *ca tactică* de sigur sântem, *în situația dată, fără nici un fel de garanție — pentru prelungirea privilegiului băncii comune*; în fond însă chestiunea e de *discutat.*

În loc să folosim prilejul dat, cum ne impunea rostul și importanța noastră național-economică — dl Dr. Mihali, a spus »*pur și simplu*« că sântem pentru banca comună.

Dacă în chestiunea *băncii de emisiune*, comitetul nostru n'a folosit prilejul dat — cel puțin ca *aderare* a fost interpretul majorității, dacă nu a întregului neam, căci *din motive tactice, azi* noi nu putem fi decât numai aderenții băncii comune.

Nu tot așa însă și în celelalte declarații cuprinse în vorbirea dlui Dr. Mihali.

Căci dl Dr. Mihali în vorbirea sa dă expresie următoarelor confesii:

»*În constelația politică actuală, unicul tărâm pe care ne-am putea întâlni și ne întâlnim cu elementul unguresc este tărâmul economic.*«

Și apoi: »*Căci singur numai tărâmul economic a fost pe care noi dacă alt undeva nu, cu prilejul pozițiilor industriale și economice și pe tărâmul financiar ne-am putut întâlni cu factorii competenți.*«

Ne place să credem că atât comitetul, cât și clubul cu dl Dr. Mihali în frunte și-a dat seama de *importanța* mare a acestor enunțări și dacă le-a făcut — *cerem să le lămurească*

Căci așa cum sunt spuse (ori traduse do-donic!) îngăduie o mulțime de înțelesuri.

Ca să ușurăm munca comitetului care în urma urmelor servește *acelaș partid ce și noi* — îl rugăm să lămurească — desigur prin »*Românul*« :

1. Aprobă ori nu *comitetul* cooperării pe tărâmul economic cu elemente streine în special cu elementul unguresc, în felul cum s'a făcut la Brad prin Dr. Pavel Oprea, la Lugoj prin »*Bănatul*«, la Deva prin »*Ardeleana*«, la Băsești prin Consumul d'acolo și în alte o mulțime de părți?

Dacă nu aprobă — atunci cum crede că ne întâlnim *în constelația politică actuală pe tărâmul economic*?

2. Unde ne-am întâlnit noi și cum pe tere-nul economic, căci doar și expozițiile și pre-legerile și profesorii agricoli ambulanti și Reu-niunile economice comitatense nu știm să fi dat nici măcar odată sprijin nizuințelor *noastre* economice?!

Până vom avea lămuririle binevoitoare, pe care cu dreptul le așteptăm ca aderenți ai partidului național — ne impunem rezervă și nu discutăm, și nu scoatem nici o concluzie din *această* parte a vorbirii dlui Dr. Mihali, căci e departe de noi gândul să nu apreciem bunele intenții, ceia-ce la rândul nostru o cerem și față de noi — întocmai. —ă.

Povestea Trinei.

Am scris și noi despre biata Trina din Baia de Criș, o fată tină de țeran, cu care se spunea, că fac un adevărat joc macabru, puteri nevăzute. Câteva zile, în fiecare lună, nenorocita fată este aruncată din loc nevăzut, cu lemne, bețgase, cărbuni și alte obi etc. I se dăse vestea în toată țara și știința de contra-bandă ne dăduse deja și explicațiile știntifice: puteri magnetice o țin în stăpânire pe Trina cari atrag aceste obiecte... Acum se anunță din Baia de Criș, că începe să se destrame legenda aceasta creată în jurul fetei și că la mijloc nu e decât o simplă escrocherie, neapărat foarte înginoasă. A tatălui fetei pentru a câștiga în chipul acesta bani. În urma vestilor cari se răspândiau cu o tot mai mare cetățundie despre aceasta minune egumenul mănăstirii din Baia de Criș s'a hotărât să o interneze pe Trina în mănăstire și s'o ție sub observație. Egumenul a observat-o, o lună de zile între ga. După spusele tatălui fetei la sfârșitul lui Ianuarie trebuie să se întâmple minunile. Tatăl fetei dădea mereu tircoale în jurul mănăstirii. Egumenul suspecta mișcările țaranului și era atent la dânsul. În odaie și pe coridoare pe unde se întor ea Trina, a pus protutindeni bucăți de cărbuni și lemne și aștepta că de se va mșă vre un obiect să cheme numai decit notarul public ca să constate vedenia în mod oficial. În răstimp i-se spusese că a venit iar pe acolo fata Trinei și a spus că numai la Februarie se începe minunea. Egumenul luase măsuri să fie ținut tatăl fetei sub observație ziua noaptea; și să nu se poată întâlni cu Trina.

În presara zilei de 1 Februarie a transportat apoi în taină pe Trina, într'o casă din capul satului. Trina acolo a și dormit. Tata ei a fost supravegheat toată noaptea, iar transportarea Trinei s'a făcut așa de pe neaște fete încât n'a putut să însceneze nici ea nimic. Fiindcă până acum vremea când fata era aruncată de necuratul unei nouă zile, așteptau zi de zi minunea. Dar dejaba. Tatăl Trinei acum se impacientase și stăruia cu orice preț să-și ducă fata. Egumenul însă o promise ca s'rvitoare și se lega de termenul de 15 zile de abdicere. Peste 15 zile pleacă deci Trina din mănăstire căci acolo nu vine necuratul. E interesant cum explică acum credulii cauzele că nu s'a mai ivit min-menea. Spun, că puterile magnetice funcționează numai în legătură cu pământul, iar fata a stat în etajul mănăstirii. Nu știau firește, că Trina dormise două zile într'o casă care nu era pardosită, Trina era prin urmare în nemijocită legătură cu pământul. O altă cauză a încetării lucrării magnetice o găsesc în faptul că Trina s'a hrănit în mănăstire mai bine, s'a întărit fizicește prin ceace a slăbit puterea atrac- și magne-tice. Numai adevărul nu vreau să-l cread., a fost o simplă farsă a unui țaran, care voia, într'un mod ingenios, să o speculeze.

Cei cari doresc: **mobile**

bune, frumose, ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile **Szekely și Reti** din Marosvásárhely, (Plata Szécsenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere sparte expedăm franco în orice parte a Ardealului. - Atelier de primul rang. — Mare asortiment de trusouri pentru mirese.

Balul costumat dela Arad.

Aseară a avut loc în sala „Crucea Albă”, balul costumat cu porturi naționale, aranjat de Reuniunea femeilor române, din Arad și provincie, în scopul adunării fondului necesar pentru zidirea unui nou local școlii de fete. Apelul Reuniunii asemeni unei duiioase chemări de doină, a răzbit până în cele mai depeșate colțuri. Și femeile, credincioase prefeșe ale templului, frumosului nostru etnic, apăreau rând pe rând, în sala feeric iluminată și împodobită cu ștergere și covoare românești, aducând fiecare un zâmbet și o lumină în ochii lor vii de românce adevărate, pe frunțile frumoase, în cari purtau prinsoșul înclinat, mărețului templu național, închis în suflute — dragostea și gândurile lor neadormite pentru portul și jocurile noastre strămoșești.

Rigida sală de bal de altă-dată, ca sub puterea unei baghete magice, se preschimbăse dintr'odată în cadrul artistic al unui decor, în mijlocul căruia trăia plină de viață, cea mai frumoasă închipuire de basme. Tot ce a căutat când-va, fantezia bogată a unui Alexandri, Coșbuc sau altă minte înălțată de inspirații, în sferile celui mai ideal frumos, în formele întru chipărei fecioarei și femeiei noastre dela țară, își găsea iconă credincioasă în lumina plină de vrajă a tabloului aceluia cu adevărat din o mie și una de nopți, cu zânele florilor, cu feții frumoși, cu zânele lacurilor și pădurilor, cu sburătorii înalți și subțirei.

Era într'adevăr un concurs de frumuseță, cum exclamase odată niște străini, de toate națiunile, privind tabloul grupat al câtorva doamne și domnișoare dela balul costumat de acum un an.

Mai desăvârșit, cumva mai perfecționat ca acum un an, pentru că se apropie în mare parte, mai mult, de original, aspectul balului de aseară era deosebit de atrăgător. Aproape toate ținuturile românești ale Ungariei, Banatul și Ardealul erau reprezentate aci, mai mult sau mai puțin frumos și original.

La orele 9 în acordurile line ale Horei Sinaiei, se încinge o horă minunată în care se prinde lanțul frumos al româncuțelor din țară, cu portul lui muiat în aur și argint, cu broderiile minunate, apoi bănățenele cu podoabele bogate ale săbilor cu țesăturile frumoase ale opregele, apoi ardelencele în variațiile pitorești ale pădurencelor din munți și celor din ținutul Hunedoarei.

Remarcăm ca porturi strict originale, din Banat (Zăguzeni) acel foarte frumos al dnei presidente a Reuniunii, Letiția Oncu, iie cu-ută plotog cu negru, admirabilă și artistică broderie la fir, oprege țesute cu fir de argint și alesături în lănturi roșii, pe cap un minunat conciu, de o splendidă compoziție, țesătură din argint cu sălbi de argint. Fundră albă de o admirabilă originalitate.

Apoi în splendid port de pădureancă, cel mai strict original ca execuție a broderiei iiei și a podoabei depe cap, purtat de dna Victoria Erdelyi din Orăștie.

Apoi un port foarte frumos din comitatul Solnoc-Dobăca, comuna Chinești, lângă Dej, cretințe albastre închis cu alesături în tonuri ruginii, cămașe simplă cu cheițe înguste pe piept, brodate la fir, în roșu, cu o simplă baută în josul mânecilor, cu splendide alesături în tonuri roșii închise. Basmă cafenie cu ciucuri lungi, în general un întreg de o bătaoare dar frumoasă simplitate.

Un prea frumos port original de Banat cu iie, cusută plotog negru cu puțin roșu, oprege cu ciucuri, țesătură cu motive vechi, purta dna Sofia Secula (Șiria). Frumos era ca execuție și originalitate a formei din comitatul Hunedoarei, comuna Potana, costumul dnei Olimpia Dr. Tisu (Brad) cretințe înguste, negru și roșu, de alesături în tonuri delicate de orange și ruginiu cu o foarte frumoasă învelitoare de cap veche cu artistică broderie neagră pe margine.

Din România s'a remarcat ca mai originale, portul vechiu de Rucăr al dnei Florica Burdan (Boroșineu), fota ruginie cu negru, iie cu poale, broderie veche lână neagră cu roșu și fir argint, pe cap o splendidă maramă de borangic cu motive vechi. Apoi acel al dnei Livia Popovici (Chișineu) de C.-Lung, roșu cu fir de argint, acel al dnei Cărăbaș (Timișoara) de Câmpu-lung, alb cu alesături în fir de aur; un foarte frumos port de C.-Lung alb cu aur era și acel al dnei Pășcut din Cluj. Urmează apoi lista porturilor, în ordinea cum s'au remarcat și numai cele strict originale, adică îmbrăcate mai mult s'au mai puțin credincios, înțelegând prin aceasta forma portului, felul execuției și modul cum erau în general îmbrăcate, dela pieptănătură până la opinci. Și ceream scuze celor ce din greșală le-am omis, cum și acelor pe cari cu o viitoare ocazie am dori să le vedem îmbrăcând cu mai multă credință adevăratul port național, al țărancei, nu combinațiile fantesiste ale unor gusturi nesigure.

Senzație a făcut apariția unui grup adevărat țărănesc și extrem de frumos prin originalitatea lui, dna și dl Victor Bontescu. În porturi din părțile Hațegului, dna Hermina Vasilon în port din Orăștie, dl Vasilon în port de săliștean, dl F. Bontescu și Vasilon (junior) în porturi de Hațeg, însoțiți de doi țărani chipiși, S. Roman cu nevasta, din Covraci, tot în porturi de Hațeg și Pavel Nemeș din Petroșeni deasemenea în port de Hațeg. Din Arad dna Adriana Ispravnic în port din Banat, dna Lucretia Herbay în port din Argeș (România), dna Petran în port din Toraculmare, dna Liva Vuia costum de Mușcel (România), doamna Elena Goldiș în costum de Tulgheș, doamna Botiș în port de pădureancă, doamna Iru în costum de Săliște, doamna Dr. R. Velici în port de Tulgheș, doamna Montani în costum de Argeș (România), dna Lazar port de Oravița, dna Micle port de Oravița, dna Iacob într'un frumos port de buciurmeancă din munții Abrudului, (păcat că a fost singură în acest port), dna Mihulin în port de Tulgheș, dna Savu în port de Banat. Apoi un foarte frumos costum de pădureancă (păcat că-i lipsea adevărata învelitoare pitorească de pe cap) purta dna Ghilezan din Modoș, dna Riți Florescu într'un frumos port de Orăștie, dna Dălea (Sintea), dna Neamțu (Sân-Miclăușul), port de pe Criș (Gura-Hon) dna Emilia Radu (Icloda) port bănățenesc, dna Moldovenescu (Murui), dna Teta Barbura (Boroșineu), port de Tulgheș, dna Silvia Păcurariu port de Heteșani com. Hunedoarei, dna Silvia Ispravnic (Curtici) port bănățenesc, dna Elena Ardelean (Boroșineu) port de Seliște și încă altele pe cari în marea afluență le-am scăpat din vedere. Din Arad foarte frumoase porturi de pădureancă și credincios îmbrăcate mai purtau d-ra Florica Bonciu, d-ra Florica Crișan, d-rele Dimitrescu și d-ra Avram, d-ra Cioran (din București) purta cel mai frumos port de Tulgheș, d-ra Veturia Petran purta un original port din Toraculmare, dra Aurelia Păcurar într'un foarte original port din părțile Zarandului, dra Hortensia Bogdan într'un frumos costum din Tulgheș, dra Barbu din Caransebeș purta un foarte frumos și original costum din Banat, cu oprege cu franje, țesătură veche în fir, dra Z. Popovici port de pădureancă, dra Em. Mladin (Șilindia), port de Prahova România, albastru cu argint, dra Constanța Iancu (Otlacu) port de pădureancă, dra Aurica Iancu (Zărand), port de C. Lung, România, dra Livia Ţucra (Alies), port de Seliște, dra Sabina Bălu (Radna), port din Siștarveț, dra Sidi și Viora Ursu (Curtici), de Tulgheș, dra Cornelia Secula (Șiria), port din România (Muscel), dra Tina Popescu, Toplița), port din Cerbu, dra Aurica Burdan (Boroșineu), port de Tulgheș, dra Sola Ciorogar (Pericu), port din România (Argeș), dra Livia Barbu (Lipova), port din Bucovina, dra Gizela Evuțian (Lipova), port de Mușcel România, dra Viorica Evuțian (Radna), port din Secusigi, dra Aurora Cimponer (Vinga), port de Seliște, dra Cornelia Sebeșan, port de Secusigi, dra Silvia Nemeth (Boroșineu), port local din Boroșineu, dra Eugenia Negrilă, port de Seliște, dra Anuța Vuculescu (Sepreș), port local, etc. înafară de aceste porturi men-

ționate ca absolut originale, în număr oasă asistență s'au mai remarcat:

Doamnele: Aurelia Trif Leucusești, Maria Ciungan Arad, Letiția Oncu, Arad, Marilina Bocu, Arad, Vioara Savu, Arad, Sabina Balan, Giebel, Elena Balan, Timișoara, Elena Botiș, Chișineu, Iuliana Ursu, Arad, Helena Goldiș, Sofia Neamțiu, Simiclaș, Aurora Colceriu, Curtici, Anastasia Sebeșan, Secusigi, Cornelia Lupas, Ternova, Virginia Lele, Moroda, Săndor, Ohaba-sărb., Dr. Mureșan, Beiuș, Lucretia Pășcut, Cluj, dna Dr. Iacob, Bucium, Dr. Hortensia Ghilezan, Modoș-Vașca, Sofia Secula, Șiria, Silvia Abu-Cadar, N.-Szt.-Miklós, dna Montani, Catița Tatu, Sofia Mihulin, Arad, dna Avram, Barbu, Lipova, Marta Moidovan, Pecica, Barbura Boroșineu, Muntean M., Lipova, Botiș, Arad, Dr. Eugenia Pop, Arad, dna Ursu, Radna, Sidonia Pantos, Monoroștra, dna Dr. Burdan Tinadoni, Boroșineu, dna Silvia Carabaș, Timișoara, dna Dr. Bontescu Hațeg, Hermina Vasilon, Arad, Velici, Arad, dna Dr. Vuia, Arad, dna Razila Roman, Covragu, dna Tisu, Brad, dna Dr. Petran, Arad, dna Mureșan, Beiuș, Dr. Popoviciu, Chișineu, Vasile Dirle, Sintea, Iutiu Herbay, Arad, Dr. Goldiș, Arad, Maria Florescu, Zăguzsei, Dr. Stefan Erdeli, Ispravnic, Curticiu, Dr. Ispravnic, Arad, Constanța Lazar, Arad, Lena Ardelean, Boroșineu, Micula Vasile, Arad.

Domnișoarele: Victoria Tătoi Zsupány, Sofia și Florica Botișe Chișineu, Emilia Pinteș Misca, Ida Petras Sepreus, Emilia Popoviciu Monioreu, Lucretia Ursu Arad, Valeria Costina Iozsás, Cornelia Sebeșan Secusigi, Florica Reheian Icloda, Valeria Lapa Ternova, Regina Bodea Arad, Marioara Bogdan Arad, Ema Bogdan Arad, Silvia Neamțiu Agriș, Camila Mureșan Beiuș, Elisaveta Vașca Homorog, Victoria Evuțian Lipova, Silvia Evuțian, Lipova, Letiția Tiredeca Vergilia Negzila, Lipa, Iliia Zumanca, Anuța Vuculescu, Eugenia Negrea, Sepreș, Silvia Bălu, Radna, Elena Mezin, Nyereu, Florica Crișan, Arad, Helena Avram, Arad, Livia Barbu, Pecica, Eugenia Tămășdan, Pecica, Livia Muntean, Lipova, Viorica și Sidonia Ursu, Curtici, Cornelia Secula, Șiria, Anicuța Pop, Arad, Florica Barbu, Caransebeș, Tina Popescu, Toplița, Ima Cherla Karácsonyilget, Viorica Ursu, Sidonia Ursu Curtici, Cornelia Pantos Monoroștia, Aurica Burdan Boroșineu, Zenuța Popoviciu Cermeiu, Florica Barbu Caransebeș, Natalia Ciorogariu Pecica, Minerva, Livia, Letiția Dimitrescu, Veturia Petran Arad, Camilia Mureșan, Emilia Mladin Șilindia, Florica Bonci Arad, Constanța Iancu Otlaca, Elena Stoicu Arad, Aurica Iancu Zarand, Florica Cioran București, Aurelia Păcurar Seliște.

După orele 12, în pauză, au apărut călușerii, grupul celor 12 teologi, dnii: A. Maneran, L. Nica, M. Sora, E. Grădinar, P. Paul, S. A. Duma, G. Popovici, N. Popa, D. Blidar, I. Cociuban, A. S-beșan, G. Petrușor și V. Radu, toți în costum de Orăștie. Apariția lor a fost salutăată cu salve de aplauze. Au jucat cu un foc admirabil și 'n perfectă armonie de mișcări, întâi Bătuta pe urmă Călușerul.

Privirile învăpăiate ale privitorilor, par că mai cereau un danț frumozilor calușeri. Ei le-au înțeles și în acordurile „Horei Plevnei” porniră din nou în valul aprins al jocului triumfația tuturor creștea. Iar când a ajuns la culme s'a schimbat într'o manifestare frumoasă prin spontaneitatea sa, — adusă dnei Letiția Oncu. Aplauzele prelungite, privirile acele calde, i-au adus omagiul recunoștinței pentru jertfa adusă reușitei depline a acestei frumoase sărbători naționale.

Pe urmă iarăș joc și apoi iarăș joc și veselie românească, cum rar s'a văzut până 'n zorile albe.

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la „Librăria Tribunei”.

INFORMATIUNI.

A R A D. 9 Februarie n. 1911.

Matineul.

A fost ca o fecie. O splendidă apoteoză a geniului nostru național, într-o sărbătoare de lumini, de poezie, fesenți și cusături, în care firele de aur și argint, prindeau scântei rezezi ca razele soarelui în dineltele primăverilor, în aprinsul căror nu știai ce să admiri mai cu foc, strălucirea ochilor sau a fluturilor artistice prinși de iile monunate, țărâna ori vestimentul și'n danțul nebunesc al imaginilor, se grămădește potopul grațiilor aceluia tinerești, cu trupurile miadate ca valul spicurilor crude adiate în băzta zefirului, și ochii ca murele, ca cicoarea și cosițele ca mătasea porumburilor, și jocul plin de foc și rigărit ca minunea alțișelor, fiacăii 'nalși și subțirei, pătoarei și ideale clipuri de copii. De departe, se aude încețșor duos și cald, un dulce doinit. E un cioban. Și se adropie doinitul, dar glas de talângi nu răsună. Plănsul încețșor, molcom al doinei, se înacă, se adălmăcă, când răzărâit se avântă și ca într'un chiot voimicesc răzbate un fluierat puternic, prelung și tremurat. E strigătul dorului. Curg nepotolit val ca'n desirat de măgele, boabele amestecate ale trilurilor, și spite zbuciumate din piepturi chinuite. Și iar coboară lin, duos și vorbitor, e o rugăcune pare-că e mală subțiată și tremură curat și argintiu ca glas nevnoct de copilaș, până ce adormitor se pierde usurel, ușurel și nesimțit ca respiratul unui crin, stingându-se în șoapte neuzite, ca svonul florilor de pe marginea izvoarelor.

Poesia negrăită, din doina ciobanului, răsare ca primă o vraje, în lumini fantastice de vis, ce pune străluciri ca în băzta lunii pe un ideal grup dela ră. Un Grigorescu trebuia. Măstrul lui penei încă ar fi căzut neputincios în lături, căci tot ce imaginația i neafrecută de artist va înclipuit azeva, nu ar fi putut prinde cândva, ceva mai curat, mai simplu și mai frumos, ca acea armonie de linii, acea perfecțiune desăvârșită a totalului, într'ua co'orit mai ideal și într'un natural de o mai neînchipuită dragăeșene. În cântul unei clăi de fân o fetiță de doi ani cu degetul în gură privește nedormit la mulțimea acia de oamene, pe când o alta de vre o trei anișori de partea cealaltă a unui băceș cu căciula înfundată pe urechi, ce stă în mijloc prinzându-le pe după gât, privește la o altă fetișcană ca de cinci ani, cum îi desleagă noțițele. Din clăia smulșă, pe fânul risipit stau care cântă au povestit, tolmăte, peștițe ca niște flori de câmp o altă puzderie de fetițe ce nu trec peste zece ani, între ele, cu trei alți flăcăuși tanțoși, de-o potrivă de bătrâni.

Pe lături, strângând fânul, cu furci și greble un brin de fecioare, mai albe decât ghioceni și mai fragede ca nuferi, trimiț abastre și negre fulgere săgețitoare, de sub tremurătoarele gene lungi, mai stă u-cătoare decât mătasa. Doi flăcăi ca doi plopi în rî sau lacrimeniți, înaintă a unor furci, a căror fuzoare, au nitat să mai fie toarse.

Dar doina ciobanului se aude iar, mai cu foc și parcă trimițau tot sufletul în fluieratu-i tremurat. Alții de dorul oștelor pierdute. De dorul vostru român-eșe frumoase, între frumoase, de dragul ochilor ca mura, de dorul cosițelor ca beteala porumbului. Doimeste păstorele!

— Pentru fondul ziaristilor Antoniu Atnogiu, candidat de preoție din Zorlentul-mare s'a logodit cu Dșoara Paulina Popoviciu, fiica preotului Demetriu Popoviciu din Budinț. Cu această ocaziune, ca răscumpărare a anunțurilor de logodnă, a dăruit 10 Cor. pentru fondul ziaristilor.

Felicitările noastre!

— Cioma. Un vestit bacteriolog japonez, doctor Citagato, a declarat că cu greu se va stărpi cioma și holera din Siberia și China. În China, cioma a fost adusă de oameni siberieni care vinează animale cu blămuri scumpe. E atât de îngrozitoare boala aceasta, încât în interval de 5 zile, bolnavul moare. Este greșită credința că serul antipestos, ar putea fi de folos.

— Nostrificarea diplomelor medicale din străinătate. Conform ordinațiunii ministrului de instrucție, pentru notificarea diplomelor medicale, câștigate la facultățile străine, între cari sânt a se socoti și cele austriace, se cere facerea rigurozului II și III, la una din facultățile din patrie, după a căror îndeplinire diploma împreună cu opinia corpului profesoral al facultății este înaintată ministerului pentru introducerea clauzei de nostrificare.

— Cununie. Dșoara Anica Popoviciu din Hălmăgel și dl Ilie Cristea din Lungșoara își anunță cununia ce va avea loc, Duminecă la 6 (19) Februarie a. c. la orele 3 d. a. în biserica gr. or. română din Hălmăgel.

Felicitările noastre!

— Succesele unei românce în străinătate. Corespondentul nostru din Roma ne scrie despre succesele strălucite pe cari le-a reperutat o tânără româncă, d-ra Irina Iliescu, cântăreață de mare valoare, în rolul „Aidei” la opera din Novera. Ziarele se pronunță în cei mai elogiși termini, fiind surprinse de un debut atât de strălucit. Dșoara Iliescu a absolvit acum doi ani conservatorul din București, în clasa de operă a dlui director D. Popovici-Bayrut.

— Frigul. Frigul continuă să fie de o asprime neobișnuită. Din Brad se anunță: De câteva zile e un frig cumplit p'aici, ziua ninge într'una, iar spre seară se înseninează și bate un crivăț dela Nord, spre dimineață frigul e, în loc acoperit, 20 gr. R. Ieri-noapte a fost găsit în drumul de țară un om înghețat, a cărui identitate nu s'a constatat încă. — Se anunță din Oravița: Marți dimineața frigul era de 20 grade și peste zi abea a scăzut la 18. Pături de zăpadă de douăzeci și cinci centimetri grosime, e înghețată ca ferul. Din Stajerlak și Anina se anunță un frig și mai mare.

— Un »Gehwer heraus» întârziat. Se anunță din Budapesta: Eri cu prilejul sosirii împăratului, un incident nostim s'a întâmplat, sus în Buda, la palatul regal, unde M. Sa era așteptat de arhiducele Iosif cu soția sa, Archiduceasa Augusta. Se știe că la sosirea M. Sale corpul de gardă întreg prezintă arma. Subolțierul de serviciu însă, probabil de frig, așipise, și nu observă trăsura Maj. Sale. Cece veniau în trăsurile din urmă remarcaseră că nu s'a făcut obișnuita prezentare a armei. Deșteptat din toropeala sa, iute ca să-și repare greșeala, anunță, postum, sosirea Maj. Sale. »Gehwer heraus»-ul răsuna astfel în urmă de tot și arma fu prezentată, după ce Maj. Sa trecuse deja binisor înainte... S'a interesat apoi de pricina întârzierii și a ris când a primit explicațiile.

— Sffrșitul manifestațiilor studentești din Cracovia. Ținuta energică a studențimii dela universitatea din Cracovia a determinat pe ministrul înarucțiuni să iee măsuri pentru sistarea cursurilor — sffrșind prin aceasta semestrul de iarnă — în nădejde că până la începerea noului semestru se vor mai liniși spirit-ile. În consecință rectorul universității a afișat un aviz în senzul cărui prelegerile actualului semestru se întrerup și universitatea se va închide până la primăvară. Semestrul se va socoti numai acelor studenți cari s'au subordonat formelor legale. Inscriserile noului semestru se vor începe dela 13 și vor ținea până la 27 Martie. Numai acei studenți vor fi admiși la înscriere, cari vor da făgăduială în scris, că se supun ordonanțelor universității și vor respecta forurile școlare. După cât se anunță însă studențimea a hotărât să ia poziție contra acestor măsuri nedrepte prin cari se țintește stinjenirea manifestațiilor intelectuale ale studențimei, și se vor solidariza cu toți pentru revocarea acestui ucaz al rectorului.

— Victimele jocului de cărți. Monte-Carlo își face victimele nepăsător de durerile celor momiți de patima câștigului în care își văd întrupate nenumăratele nădejdi nutrite în taină. În lungul șir de naufragiați vizitatori ai acestei bănci găsești în fiecare an o seamă de dispăruți „fără de nume”, cari după ce-ș ruinează întreg avutul se sinucid în salele de joc, scăpând astfel de groaza sărăciei. Luna aceasta încă și-a luat partea ei de jertfă, căci după-cum se anunță din Nizza Duminecă s'au omorât paisprezece jucători, între cari erau nobili, cavaleri, negustori și o femeie. Toți paisprezece au fost îngropați în cimitirul celor „fără nume”.

— Zilele din urmă ale scriitorului Tolstoi. Ziarele rusești publică știri surprinzătoare asupra celor din urmă zile din viața lui Tolstoi, prezentând într'o lumină tristă pe soția scriitorului și descriindu-i aviditatea după bani și certele fără sfârșit cu care martiriza pe bietul sihastru. După ziaarele aceste, Tolstoi era adeseori vizitat de țărani cari veniau să

i-se plângă de răul contesei, spunând că-i pedepsește aspru când le prinde vitele în oprit sau culegând uscături din pădure. Într'o zi Tolstoi a văzut cu mirare cum un cerchez, angajat de contesă ca gornic, tira după sine pe un țaran legat pe care-l găsisse culegând surcele în pădure. Rugămintile scriitorului să dea drumul țaranului au fost zadarnice căci cerchezul își bătea joc de el, numindu-l bătrân nebun, după cum îl învățase contesa. Țaranul era un prieten al scriitorului, cu care vorbea de multe ori discutând despre credință. Văzând că sluga nu vrea să-i dea drumul, Tolstoi s'a luat plângând după ei până când istovit de puteri a căzut în țărâna drumului. Contesa dovedea aceeaș neîndurare și față de copiii săraci cari mergeau pe sub poala codrilor la cules de căpsuni și bureți. Din toate faptele contesei reiese că voia să despartă pe Tolstoi cu totul de lume, oprindu-l să comunice chiar cu cei mai buni prieteni.

— La fondul Victor și Eugenia Tordoslanu pentru inzeștrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor sibieni au mai dăruit: Patrichiu Curie, paroh (Ocna-Sibiului) și soția sa Florica n. Ungur 2 cor., Lazar Vasiu, înv. zugrav de case 50 bani, Nicolae Brezau, sodal cismar 20 bani, Nic. Șorostenean, înv. pantof. 50 bani, Dum. Hampu, sodal pant. (Apoldul-sup.) 20 bani, Nicolae Frâncu, înv. lăcătuș 50 bani, Gustav Moess fabricant, din prilejul căsătoriei fiicei sale Ana cu dl Lud. Gabányi, arhitect 3 cor. și Virgil Rozor, înv. tinichigiu 50 bani.

— Un nume român — celebru. Prin enciclopedii și lexicoane a rămas înregistrat, în rândul celebrităților, ori al curiozităților numele unui »erou» — de Racovitză. Gloria lui, unica lui glorie, este de a fi omorât în duel pe marele orator și agitator socialist, care a fost și un scriitor de valoare, — Ferdinand Lassale. Imprejurările se cunosc. Era vorba de o femeie rămasă celebră, la rândul ei, sub numele pe care socialmente nu-l mai poartă astăzi, — Eleoa de Racovitză.

Că e celebră numai sub acest glorios »nom de guerre», dovedește faptul că l-a păstrat acum, la adânc bătrânețe, în scopuri de publicitate. Acum câva timp și a tipărit »Memoriile» și din ele aflăm că a avut, pe vremuri multe și însemnate succese în rindurile unor iluștri artiști ca Liszt și alții, că a inspirat multă admirațiune unor sculptori și unor băcași politici. Nici unul însă n'avea să plătească așa de scump grațiile acestei sirene fără multă simțire, canfericitul om plin de temperament. Ferdinand Lassale, care căzu sub spada lui Racovitză, român de origine, dar necunoscut prin vre-o altă faptă sau ispravă, în afară de succesul arătat.

Deși eroina pare să fi regretat prea puțin vreme pe cel căzut în luptă, — n'a dus trai bun nici cu triumfătorul ei Racovitză, dela care însă a păstrat particula de noblețe și celebritatea mondială. De mulți ani ea a devenit dna Schewitsch, — dar de câte ori vrea să intereseze marele public își rela... pseudonimul ilustru, legat de acel care avu cândva »novele» s'o cucerească print'un duel sângeros, al cărui sfârșit frumoasa și dorita femeie îl aștepta fără mare emoțiune pentru a hotărî cui va să aparțină...

Noua lucrare a dnei Helena de Racovitză, apărută în editura lui Hugo Vermühler din Berlin e recomandată publicului tot pe tema... celebrității cu pricina. Editorul amintește »relațiile» de odinioară cu Lassale și crede că »frumsețea încântătoare» de altă dată va reuși să ne fascineze încă odată, că bătrâna de 75 de ani, prin sffrșitul ei, că va înălțați din nou toate mințile și așa mai departe. Dela aventurile ei cu Lassale sânt aproape cinci decenii. Cartea bătrânei autoare e un roman cu tendințe anticlericale foarte pronunțate și se intitulează: »In majoren Dei gloriam». Acțiunea se petrece în sânul unei familii nobile din Austria. Contele, foarte distins caracter, ia în căsătorie o tânără cu înfățișarea de Madonă, dar cu mintea împânzită de ciudățeniile unor dogme bisericesti în care a fost educată. De o sfficiune excesivă, barbatul ei are resignarea să aștepte ani de-arândul prilejul ca să poată sărbători botezul unui copil.

În curînd o să apară un frate mai mic al contelui, un preot de mare viitor și care va căpața repede o influență decisivă și dezastruoasă asupra cumnatei sale, cu care va înoda o idilă de dragoste. Prilejul pentru a asta a fost dat de împrejurarea îmbolnăvirii preotului, în care timp »Madona» l-a îngrijit cu un devotament nemărginit.

Urmează o serie de peripeții, născocite cu o imaginație de romancieră mediocră, — adese ori însă destul de interesante. Preotul, ajuns episcop, reprezintă caracterul perversului care biruie pe omul de caracter și de cinste.

Nu însă acțiunea ori tendința romanului ne interesează aici, — pe cât faptul celalalt, că bătrîna d-nă Schewitsch urmează a și păstra porecla glorioasă, porecla schimbată în renome și aminteșe neconținut eroismul acei ei erou de carnaval, a nobilului de Racovitză, imortalizat prin lexicoane...

Apel! Avem onoare a aduce la cunoștință P. T. publicului, că însoțirea economică-comercială „Mugurul” în sezonul acesta a luat măsuri pentru a se putea lipsi de agenți generali în afacerile cu alții de viță, deoarece acești agenți, răul fost necesar până acum, cari costă mult și suntem siliți a le da proviziunile din ce în ce mai mari — în detrimentul clientelei fiind siliți a urca în măsură proviziunile și prețul produselor pepinăriilor noastre, pot fi ușor înlocuiți prin inteligenții noștri dela sate, dându-le acestora ocaziune de câștig frumos, fără de a avea osteneală mare în schimb — Cu acest prilej ne luăm voce a ruga pe toți Domnii preoți, învățători, comercianți români ect. din ținuturile replantînde cu vii altoite, de a lua însuși în mână conșcierea de comande pentru procurarea de alții. — Însoțirea pătește fir-cărui agent comunal (preot învățător, comerciant jude comunal) care însinue comande în masă, după efectuarea în regulă a acestor comande 6% proviziune din valoarea brută a comenzilor — în bani sau la dorință în alții de vie. — Tot aceași proviziune o păim și pentru mijlocirea comenzilor de semănături pentru sezonul de primăvară 1911. — Informațiuni detaliate precum și listă de prețuri eventual cărți pentru conșcierea de comande trimitem la cerere gratis și franco — Cu toată stima: *Mugurul* însoțire economică-comercială în Elisabetopol (Erzsébetváros Kiskükülő vármegye).

Mișcare culturală și socială.

Concert în Buteni. Inteligența română din Buteni invită la concertul ce va avea loc la 19 Februarie n. în sala hotelului „Coroana” din Buteni. După concert — danș. Inceputul la orele 8 seara.

Bal în Beiuș. „Casina română” din Beiuș invită la balul ce va avea loc Sâmbătă, 25 Februarie n., în localurile Casinei din Beiuș (strada Sân-Ioan). În pauză se vor juca „Călușorul” și „Bătuta”.

ECONOMIE.

Porumbul românesc. Serviciul de informații din ministerul de industrie și comerț din București a dat următorul comunicat:

Din isvor demn de deosebită încredere, se comunică celor interesați că porumbul românesc nu întâlnește concurenți serioși pe piața internațională și deci sfătuește pe agricultorii noștri să nu se grăbească cu vânzarea recoltelor de porumb.

Popularizarea cunoștințelor economice între țărani. Ministerul de agricultură din Budapesta într-o dare a sa de seamă arată că anul trecut a distribuit peste 100.000 de broșuri de popularizare a cunoștințelor economice între țărani. Cărțile s'au desfășurat numai puține pe calea librăriilor, 105.114 bucăți au fost distribuite gratuit întrebăm câte au fost publicate în limba românească și câte s'au distribuit între Români? Bieți țărani români, părintescul guvern, nu se îngrijește de ei, din marea dragoste ce le poartă: „să învețe ungurește” le zice; iar guvernul său național s'ar indigna, dacă i-am mai face o vină și din asta, căci evident nu se ține de el, e destul doar că luptă. Si'n vremea asta neamurile ce ne înconjoară, fac progrese și merg înainte.

BIBLIOGRAFII.

Albina, revistă enciclopedică populară (București) a apărut cu următorul sumar (nrul 17) N. 24 Ianuarie. (Cu 4 ilustrațiuni: Alexandru Ion Cuza în 1859; — O medalie cu chipul lui

Cuza; — Mihail Kogălniceanu; — Deschiderea divanului ad hoc din Valahia).

Sofia Nădejde. B-ția în Franța
Em Grigoroșu, Târgul Radăușului. (Urmare).
(Cu 3 ilustrațiuni: Gospodăria românească: — Casa n mească de rînd; — Mănăstirea Putnei).
I. Dragoslav, Zăpădul (Urmare).
Irimia Popescu, Diereea copiilor.
Din ziare și reviste: Cum se curăță pâlăile de paie.

Cronica: Conferențe și concert religios. — Cărți primite la Redacție. — Prețul peșteului. — Informațiuni — Bibliografie.

Pagina glumeată: S, Negustori, nu glumă. (Cu 3 ilustrațiuni).

Pagina copiilor: Moșu, Milionul lui Ion. (Cu 3 ilustrațiuni)

Supliment: Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor, anul III, Nr. 15 dela 23 Ianuarie 1911.

La Librăria Tribunei se află de vânzare următoarele Călitindare:

Calendarul „Minervei”

Prețul e 1-40 Cor. plus porto 72 fil. Calendarele se pot trimite numai ca pachet, ca să nu fie confiscate la poștă.

Calendarul Național à 40 fil. (5 fil. porto).
Calendarul diecezan (Arad) cu șematism 50 fil. (10 fil. porto)

Calendarul diecezan (Arad) fără șematism 30 fil. (10 fil. porto.)

A apăru: In ecopă „Carmen” (Petru Barbu) Calendarul dela Cluj pe anul 1911 cu un în desen și ilustrațiuni (August Bunea, Prințesa Elisabeta, Balul costumat din Arad etc. Poșta 20 fileri.

Calendarul „Poporul Români” din Budapesta à 40 fil., plus 5 fil. porto.

„Lumea Ilustrată” 1-50 plus porto 20 fil.

La Librăria Tribunei se află de vânzare + 10—20—30—80 fileri porto, de curînd apărute următoarele cărți:

I. Agârbiceanu. În întineric. Nuvele à 2+20 fil. porto.

Radu Baltag. Feciorul și alte nuvele. à 150+20 fil. porto.

Mihail Lungianu. În sărbători. Nuvele à 150+20 fil. porto

Hai să rădem. Almanachul revistei Minerva ilustrată pe 1911 à 1+20 fil. porto.

Biblioteca Teatrului Național.

No 13 Shakespeare. Regele Lear Tragedie în 5 acte 25 tablouri Tradusă de M. Miller-Vergil à 45 fil. + 10 fil. porto

Biblioteca Minervei à 30 fil. + 5 fil. porto.

No 95 Clara Tschudi. Tinerețea Mariei Antoineta vol II

No 96 I Boteni. Drumuri

No 97. Sacher Masoch. Buni și răi. (Gazetarii.)

Biblioteca universală.

Nr. 1. N. Ţinc: „Monstrul” à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Nr. 2. Conte Aulic de Echartshauseu: „Pricina Răsvărilor și Leacul lor” à 25 fil. plus 5 fil. porto.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,
Arad, vis-à-vis cu casa comitatului.
Palatul Fischer Eitz. Poarta II.
Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

Mulțămită publică.

Cu prilejul pentru noi prea dureros al pierderii iubitei noastre Lyubicza Smederevatz ne ținem de scumpă datorință a aduce cele mai adânc simțite mulțămiri tuturor acelor cari ne-au exprimat cuvinte de măn-

găiere în scris, precum și acelor cari au ostent în persoană să petreacă rămășițele scumpei noastre defuncte la locul de veci.

Ţinem în-ă în special să mulțămim Onoraților domni preoți Petru Murgu, Ioanichie Neagoe, Constantin Damian și Stefan Sperchez din Petrovasela precum și Dilor preoți Nicolae Popoviciu din Al bunar și Stefan Popa din Seleuș cari prin serviciul divin impunător au înățătat momentul actului dureros eară nouă membriilor familiei ne-au lăsat o deplină mulțămire creștinească în inimile în urerate.

Mulțămim apoi „Reuniuni de cântări” din loc, care prin cântările funebreale a impresionat adânc pe asistenți ușurând pentru un moment durerea ce ne-a cuprins: mulțămim On. corp învățătoresc și în special dlui învățător Nicolae Pențu, pentru că s'a prezentat cu copii de școală — Onoraților membrii din amnistia comunală cari în frunte cu dl notariu Ioan Knoll și primarului Pavel Crăciun au ostent să petreacă rămășițele scumpei noastre defuncte până la locul de veci: mai departe mulțămim „Reuniunii Pomierilor voluntari din loc”, și corpului jandarmerec cari au dat onorurile ultime scumpei noastre defuncte. Adânc mulțămim Dlui judecător cercual dlui Szövényi din Al bunar care a binevoit să asite de dl Dr. Rămai și Dr. Kiss și să ia parte la durerea ce fără de veste ne-a ajuns.

Mulțămim dilor Nikola Jovanovici, Svetislav Jovanovici, Stillo Stoicovic, Vasa Jovanovic, Ioan Knoll și Nicolae Pențu pentru comunile depuse pe coșciugul scumpei noastre defuncte.

În fine mulțămim tuturor acelor conșateni și conșoci cari au ținut să ne aducă mângăiere sufletească însoțind rămășițele scumpei noastre la locul de veci.

Rugăm pre Dzeu ca să le răsplătească osteneala, eară nouă celor îndurerați să ne trimită mângăiere sufletească. Romanpetre la 7 Februarie 1911.

Familia Wasa Smederevatz

Városmajor-Sanatorium „Hydrothérapie

26 odăi aranjate cel mai modern;
Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
Telefon 88—99, Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29.
Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.
Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

Poșta Administrației.

Andrei Fizeșian, Pesac. Am primit 7 cor. abonament pe Quart. I. 1911.

Mihail Iobaș, Vețel. Am primit 24 cor. abonament până la finea anului 1910.

Ioan Tr. Filip, Lugoșul inf. Am primit 17 cor. abonament până la 1 Aprilie 1911.

Alex. Mircea, Bogdand. Am primit sumele expedate. Mai aveți de plătit 4 cor. pe Quart. I. 1911.

Redactor responsabil: Iulio Oturgiu.

„Tribuna” Institut tipografic. Nichele și ornate

MOBILE

bune și ieftine

se află în renumita fabrică din

Oradea-mare-Nagyvárad

Kossuth (Sas)-utca 7. alui

Reisz Miksa

Cele mai bune

Vinuri de deal,

găsești la **Iulius Dános**, producător de vinuri în **Șiria** pe lângă urm. prețuri:
 Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50.—
 Vin de Rizling prima calitate „ 54.—
 Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor. 50.—. Vin roșu (Bikavér) 80.— și 90.— pe hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de lemn umplute, începând de la 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri
 Világos (Șiria, Arad m.)

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasornicar și gluvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
 totfelul de clasornice de aur și argint
 precum și clasornice de metal și nickel
 Articlii de argint de China.
 Ochelari și zwickeri de Rathenov.
 Articole optice de aur și argint.
 Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștientos.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrica de instrumente
 H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; bornele, comunele, și garanții: singuri poți face săparea cu instrumentele mele.

— Prim lucrător mijlocesc. —
 Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.
 Catalog de prețuri trimis gratis și franco.
 Premiat la 6 expoziții.

Credit pe ipotecă, pe cambie și pentru eficienți mijloace

Herzog Sándor

ARAD,
 str. Weitzer János 15.
 Telefon nr. 376.

Nou! În Arad n'a mai existat încă! Nou!
 În strada Forray (Palatul contelui Nádasdy) s'a deschis deja o întreprindere — prinsă americană electrică de —

Tălpuire repede

Prețurile:
 Tălpuire și calcâie bărbătești numai C. 2 40
 „ „ „ femeiești „ „ 2.—
 „ „ „ pentru copii „ „ 1 60
 Rougă binevoitorul sprijin
Szabolcsi Farkas.

Se vând

pelângă rate lunare

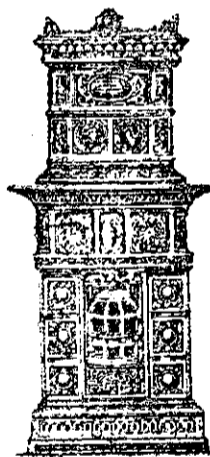
convenabile, fără orice urcare de preț.
 — Numai prima calitate. —

- Instrumente muzicale.
- Arme
- Articole de voiaj
- Ochiane
- Aparate de fotografiat
- Rufe pentru bărbați
- Covoare
- Candelabre
- Mobile de aramă
- Obiecte din argint de China
- Tablouri și statuete
- Casse de bani
- Opuri literare
- Mașini de scris
- Hectografe, la

Csiszár Viktor

Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 20.
 Succesorul lui Aufrecht și Goldshmidt.
 Reprezentanța generală:
S A. Elek & Comp.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvár, strada Monostor 7 am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de maiolică stil secesion și cuptoare de oțel Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurându-l totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin semnez cu stimă:

Tamásy József, Kolozsvár.

Johann Aichinger,

sculptor

Temesvár Erzsébetváros, Püspök-ut 7. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că începând cu întâi Noemvre mi s'am mutat atelierul din Bohemia de miază noapte la Timșoara și asupra acestui atelier atrag atenția onoratului public doritor de artă, dar în primul rând a anteprenorilor, arhitecților și a bisencilor.

Sânt în situația de a putea satisface orice comande sculpturale în execuție simplă și pompoasă, anume decorațiuni și statuete ornamentale pentru clădiri, din orice material; modele în miniatură după opere arhitectonice.

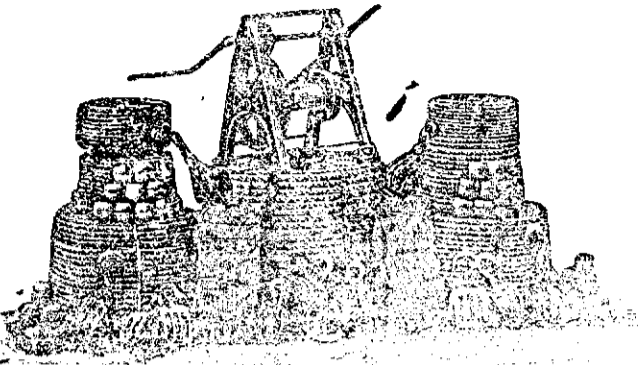
Apoi statui, busturi, bas reliefuri, planșete, plăci comemorative în bronz sau turnate eventual tăiate în piatră blazane, ornamentice sculptate, lucrări fine de sculptură în lemn, pentru biserică și saloane, executare artistică și ieftin.

Funăria cea mai mare din Ungaria sudică — este a lui **Joanovics János** Totfelul de funii de cânepă, de fir, brâcli, legătoare. Așezare și scurtare de funii de cânepă pentru transmisiuni. — Lugoj (Lugos). Așezare: strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Palatul Poporului.

Funării de cânepă, pentru uzinuri și economii:

Funii pentru trăsuri (pentru sân), legătoare de snopi, funii pentru boi, op litoare, ștreanguri, hamașuri, mreje p. pescari, rețele pentru sal etc.

Torturi pentru țesături, brâuri de cânepă și de jută (pânzi), bătaitoare de cânepă, pânze, Pa țesături, saci de cânepă, pânză și jută, pânze impenetrabile, abiciuri, cergi și codoriști etc. etc. Serviciu prompt

— Replantativă vîile cu altoi dela firma română! —

Altoi de vie!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, vită americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, vită europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la

„MUGURUL“ însoțire economică-comercială Elisabetopol (Erzsébetváros, Kisküküló vm.) material disponibil în altoi peste două (2) milioane școalele de altoi n'au fost atacate de peronospora, altoi dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni pătirea pe 10 ani cu interese de 70%. La cerere pret-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Însoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și a manopulării școalei de altoi.

Prima condiție de renită este de a folosi material soiul

Tratatul, bazei la cursul practic de altoit.

Număr altoi în hanel (a lile) distins!

motoare **Celebrele** originale

„OTTO“

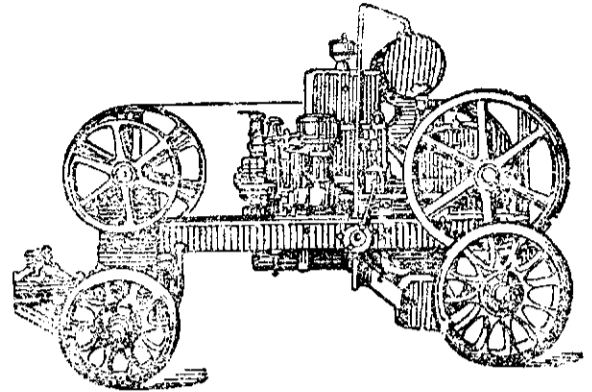
cu benzină, gaz, sau oleiu brut.

Până acum sunt în funcțiune mai mult ca 95 000

în toate părțile lumii.

Prețuri ieftine! Condiții avantajoase de plată.

— Mare expediție în țară și străinătate —

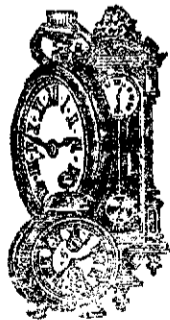
Depozitul filial a fabricii de motoare:

Langen & Wolf

Timișoara — Josefstadt, Bonház-u. Nr. 12.

Liste de prețuri și prospecte la dorință se trimit gratuit și portu franco.

*Az aradi vár és a
Brandes-féle ár között
Nincs semmi kár.*

Oroloage noi pe lângă garanță de 5 ani.
Reparări se fac pe lângă garanță de 3 ani.

Cine dorește să cumpere ieftin și bine.

Cine dorește să cumpere ciornic bun și ieftin (pe lângă garanță de 5 ani).

Cine dorește reparații bune și ieftine (pe lângă garanță de 3 ani).

Cine dorește să cumpere articole ieftine de aur, argint și duble să meargă la firma

Brandes D.

orologer artist Chronometer, gluvaergiu și optic
Arad Andrassy-tér Nr. 8.

Vis à vis de biserica Minorilor sau

la filială

Strada Fábán László Nr. 1.
(mai înainte — Miksa)
(în apropiere de g-r.).
Comenzi să execută ieftin și prompt.

Telefon 66-82

FISCHER TESTVÉREK

■ lustratori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
■ p. c. t. u. a specială pentru geamuri de biserică. ■

BUDAPESTA, VIII., Koszoru-utca No. 27.

Pregătim ireprosabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primă execuția constă dintr-o oglindă lucată din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

== Mare depozit de sticlă în plăci. ==

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

CASSE

de cea mai nouă construcție sigură e contra focului și spargerii.

Casse cu pantere de oțel, tresoare și antrepozite

panterate cu deolnă siguranță contra spargerii

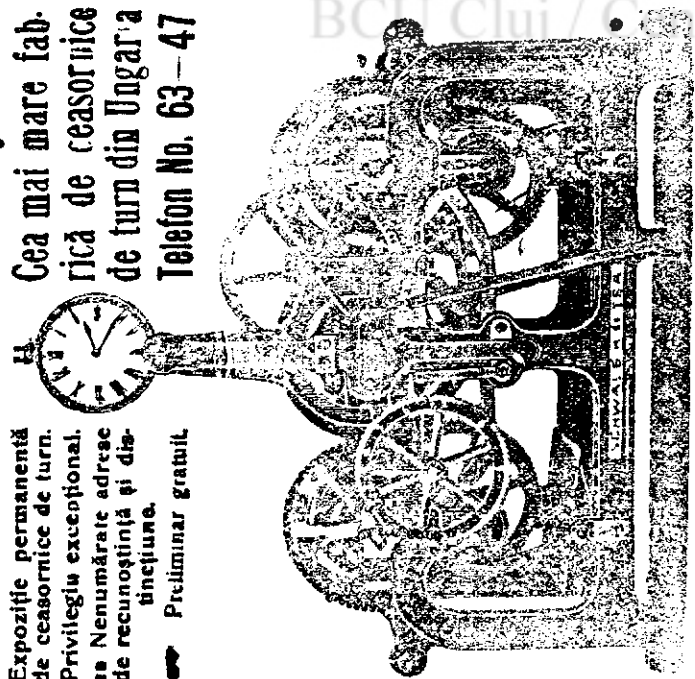
Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

Uși și ferestre panterate pentru institute de bani, cea mai nouă construcție.

Preț curent ilustrat se trimite gratis și franco acasă

SCHWALB KALMAN ÉS TÁSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32
Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
Telefon No. 63-47

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni. Preliminar gratuit.

Ingrigirea frumuseții.

Chimia aranjată pentru îngrijirea frumuseții face acorabile preparatele sale și prin săpunuri. Cu dreptul renumelui său săpunul pentru înmuierea pielii „Gladys” se poate mândri că e cel dintâi pe acest teren. Cel cari tin să și păstreze vioiciunea feței și în locul pielii sbricite se adă pielea tină și roză, să te-loseasca săpunul de spumă „Gladys” în locul multimei de săpunuri cari folo-sin-au-le fac și cea mai strălucită are piele să se adune și să se oilească.

Prețul 1 coroană 50 fileri.

Cu seria preparatelor Gladys trebuie să tindă și la scoaterea din circulație a pudrelor franceze de pe terenul patriei. Această a r. u. p. t. e. prin pudra „Gladys” s'a aflat un mijloc de frumusețe bestricăcios și vrednic de încredere care nu numai că a prescurtat cinstea și renumele pudrelor franceze, dar și în străinătate îl face concurență mare.

Prin alcoolizarea fină și lipsa de plumb a pudrei „Gladys”, aceasta a eucerit mult, atât în țară cât și în străinătate. Calitatea de a se lipi și faptul, că nu se vede decât foarte discret, eschide orice concurență. Strălucirea și albul ei e ca luciul marmorei de Carrara. Se găsește în trei culori: albă, roză și galbenă.

Prețul unei cutii: 4 și 8 coroane.

Deoarece preparatele Gladys au multe contrafaceri, preparatorul își rezervă singur lui dreptul de desfăcere.

Se află la farmacia „Impăratul Roman” alui

VIGÉLA

Budapest, II., Fő-utca 54 szám.

II

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrica de pietri monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al magazinelor: Cluj-Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietri monumentale

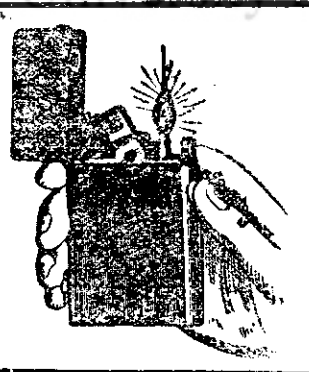
fabricate propriu din marmora, iabrador, granit, sienit, etc.

Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Biroul central:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva și Nagyvárad.

Gramofone și plăci, Aprinzători original „Imperator”, lampioane de buzunar

se găsec mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

Cereți gratuit prospectul de prețuri.

Se caută revânzatori.

HOFFMANN SÁNDOR, Arad, Edificiul Teatrului.

Mare asortiment de:

Confecțiune p. dame

Paltoane de iarnă pentru băieți.

Stofe, catifele și materii pentru vestminte de casă.

Barcheturi, Tenise, Pânze și Albituri.

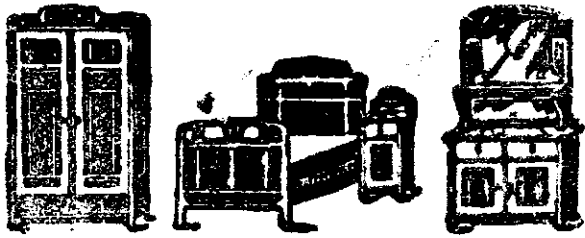
Cumpărare ocazională de câteva bucăți de

COVOANE PERZIANE.

Se primesc și doi învățacei buni.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie)

Aduce cu stăruință la cunoștință sa. public din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește tot felul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștient.

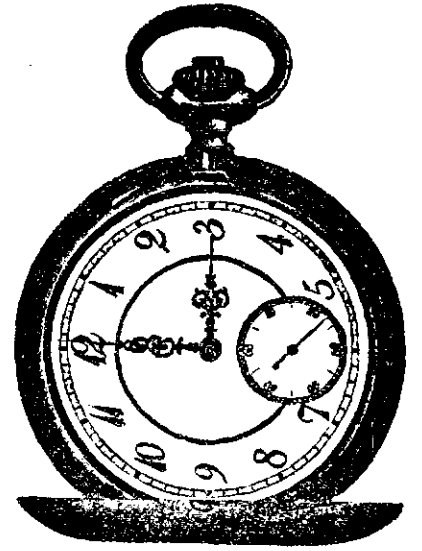
Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Cele mai bune
orologio
— cele mai solide și cele mai după modă —
Juvenilele
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JAYOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.
Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu ca a cerit anulul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Biroul special de antreprisă pentru instalații sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4. ≡
No telefonului 242.

Proiectează și primește:

instalații de apăducte, canalizări calorifere centrale, ventilatoare și mașini cu apă, gaz și spirit.

Firma românească!

Firma românească!

In atelierele de mașini ale lui **Eugen Nicola Blaj** (Balászfalva) se pregătesc tot-felul de **mașini economice și pluguri.**

Mașinile sunt gata deja și după comandă se pot expedia momentan. În depozit se află gata tot-deauna, pe lângă celelalte mașini economice și cele mai bune *mașini de imblătit cu locomobile de benzin* dela 3 până la 16 cai putere. *Garnituri de imblătit cu locomobile de vapor. Motoare de benzin* dela 2 până la 100 cai putere. *Motoare de gaz sugativ* din carbuni de lemn, cocs sau trecut, dela 10 până la 100 cai putere. *Instalează mori pentru măcinat cu petrol sau valuri sau mori pentru făină clasificată. Instalează fabrici pentru făcut cărămidă și țiglă.*

Oferte pentru orice mașină precum și informațiuni de gratuit. **Catalog românesc cu prețuri la cerere se trimite gratis și franco.**

Roagă onoratul public român, să binevoiască a-l onora cu comande, asigurându-l de serviciu prompt, lucru bun, și prețuri moderate. Cine va cere și cumpăra din atelierul de mașini al lui EUGEN NICOLA se va convinge că nu e silit a cumpăra dela străini și de mulțori lăsat să fie înșelat de agenți străini. Adresați-Vă cu încredere la comerciantul român

Eugen Nicola, atelier de mașini economice Blaj (Balászfalva).

